

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

A HÉTEN TÖRTÉNT	
GYORSFÉNYKÉP	3. oldal
SZABÓKY ZSOLT BULGÁRIAI FOTÓIRÓL	
FILMNAPLÓ	4. oldal
FIATALOK	5. oldal

Aranyvasárnap

Az ünnepek előtti visszszámolás fordítva arányos az ember életének jelentős dátumaival. Mig ott a távolság növeli az idő, az évek karátját, addig itt, tehát a jeles napok vonzatában a közeledés adja meg a folyamat rangját. Így van a karácsonyt megelőzően is ezüst-, illetve aranyvasárnap. Minden bizonyítvánnyal ennek is, mint olyan sok szokásunknak, a hagyományban keresendő az eredete. Forrásvidéke valószínűleg a mesék, a mondák világába vezet, s hogy mihez és milyen tartalommal kapcsolódik, ma már nemigen tartjuk számon. A szokás-jog, a gyakorlat ugyanis ezeket a vasárnapokat szinte kizárólagosan kereskedelmi tevékenységgel anyakönyvezi. A vásárlás adja meg a lényegét, s jóval fölötté a hetek köznapjainak forgalmának.

Ma, tehát egy héttel az ünnep előtt, ismét arany a vasárnap. A vevők és az eladók utolsó főpróbája. Ma, még benépesülnek az üzletek, ember ember mögött, folyik a válogatás, kattognak a pénztárgépek, szóval minden a nagy vásárok hangulatát, izgalmát hordozza. Kívülről nézve legalábbis. Beül, az üzletek világában azonban jóval több a feszesség. S nemcsak azért, hogy ráakadunk-e arra, amit szeretnénk, amit képzeletünk a másik számára megtervezett. Mert ha mondjuk, ez sikerül, akkor a várakozást valami belső oldódás, megnyugvás is követi. Ez mindenképpen siker, sőt sikerélmény. Vásárlónak, eladónak egyaránt. S valószínűleg ezen a napon is nagyon sokan ezt őrzik meg majd magukban, ez az emlék marad meg legbiztosabban az aranyvasárnap varázsából.

Van azonban egy rejtettebb, egy alig kimutatható izgalma is ennek a végső hajrának. A „csak ezen legyek túl” reménye, amely a szopora szívverések egyetlen narkotikumaként. Mert s ezt higgyük is el: hős helytállás kell ahhoz, ahogyan a kereskedelem dolgozóit végigcsinálják ezt a hetek óta tartó próbát. Nem vethetjük hát a szemükre, ha a vége felé kissé elfáradnak, ha a mosoly egy kissé merev lesz a szájuk szegletében. Ugyanazt, ugyanúgy mindennap nem kis megerőltetés. S még akkor is, ha ott van mögötte: ez növeli a bevételt, így teljesítik a tervet, most alapozzák az esetleges prémiumot. Sokszor mondjuk, általában fogadjunk, mi, vásárlók is: ezúttal a következő ünnepen másképp csináljuk. Nem az utolsó pillanatra hagyjuk az ajándékvásárt. De hát embervoltunk, de hát gyengeségünk újból és újból kitörik. Még ez kéne, még az is jó volna, s megyünk és újból és újból járjuk az üzleteket.

Javaslat és felajánlás

Közérdekű bejelentések és panaszok intézése

A tanácsok és más hivatalos szervek munkájának megítélését a lakosság szempontjából nagymértékben befolyásolja, hogy milyen lelkiismeretesen foglalkoznak az egyes állampolgárok bejelentéseivel, javaslataival, panaszaival. Választások idején sok szó esik erről, de éppen, mert a munkának rendkívül fontos része, a tanácsok menet közben is rendszeresen ellenőrzik saját maguk, illetve az irányításuk alatt álló intézmény ilyen jellegű tevékenységét.

Hajdú-Bihar megye tanácsai az elmúlt négy évben 7605 közérdekű bejelentést kaptak. Ezeknek negyede még az 1980. évi választásokat megelőző gyűléseken hangzott el, közel hatszáz az állampolgárok közvetlenül juttattak el a tanácsi szervekhez, a bejelentések zöme pedig az 1981 óta tartott tanácsai fórumokon történt. A bejelentések többsége kommunális problémákkal foglalkozott, mint a járdafelújítás, belvízelvezetés, de sokan vetették fel az egészségügyi ellátás, a közlekedés és a szolgáltatások gondjait, hiányosságait is. A tanácsok a bejelentések döntő többségét határidőn — 30 napon — belül intézték el, 72 százalékban találtak megoldást, a bejelentések 0,8 százalékát pedig felelősségre vonás követte.

1160 volt a lakossági panaszok száma, ezeknek 54 százaléka bizonyult jogosnak. Új jelenség, hogy a korábbi időszakhoz képest igen megemelkedett a kisiparosok munkája, magatartása elleni kifogások aránya, 320 ilyen panasz érkezett.

Örvendtes, hogy a megismételt és a névtelenül küldött panaszok száma jelentéktelen, növekedett viszont azoké, amelyeket a levélíró más nevével írt alá.

A panaszok és bejelentések alapján több esetben indították vizsgálatot, aminek eredményeként néhány helyen szabálytalanságokra, visszaélésekre is fény derült.

A tanácsai fórumokon legnagyobb számban — 10 066 — közérdekű javaslatok hangzottak el. Ezek szinte kivétel nélkül a község, város fejlesztésének lehetőségeivel, a lakosság igényeivel foglalkoznak.

Egyre gyakoribb, hogy a javaslat nemcsak igényt tartalmaz, hanem a megoldás módjával is foglalkozik, a felszólalók konkrét felajánlásokat tesznek társadalmi munka végzésére, anyagi hozzájárulással. Így — 550 lakos társadalmi munkájával és 815 ezer forintnyi önkéntes hozzájárulással — lett Egyek mentőállomás, Körösszegapátiban fogorvosi rendelő, Hajdúdorogon strandfürdő épült a lakosság áldozatát is vállaló kezdeményezésére. Gáborjánban például a legutóbbi fórumon azt ajánlották fel, hogy minden család évi 500 forintot járuljon hozzá az orvosi rendelő létesítéséhez.

A közérdekű javaslatoknak mintegy 40 százalékát sikerül rövid határidőn belül megvalósítani. 20 százalékukat beépítették a középtávú tervekbe, s ugyancsak 20 százalékra kellett azt a választ adni, hogy bár jogos az igény, népgazdaságunk anyagi helyzete egyelőre nem teszi lehetővé a kielégítést.

**TÉLI VAKÁCIÓRA :
Szünidei program gyerekeknek**

A december 22-től január 3-ig tartó téli szünidejére változatos programot szerveztek a vakációzó kis- és nagykispolgároknak Debrecen közművelődési intézményei. A városi üttörőelnökség összegezte és valamennyi iskolához eljuttatta a szabad idő értelmes, hasznos eltöltését segítő műsorajánlatát. Az egyes intézmények külön rendezvénysorozattal gondolták a vakációzó gyerekekre.

A Kőlcsey Művelődési Központ szünidei programja december 20-án délután háromkor ünnepélyes megnyitással kezdődik az intézmény előcsarnokában. Utána játékos foglalkozások lesznek, és mesefilmvetítés, játszótér, gyermekdiskó várja a kisdíjakokat. December 22-én a gyermekközvetben játszótér lesz, a Hatvani tereben mesefilmvetítésnek, a 6-12 éves korú gyerekeknek pedig egy népmese-feldolgozást mutatnak be. December 23-án ugyan csak mesefilmvetítésre, illetve a fenődíszek készítésével megismertető játékos foglalkozásra várják a művelődési központba a gyerekeket. December 24-én délután tíz órakor ismét egy mese elvendi meg az intézmény ifjú látogatói előtt.

A Vojtina bábegyűttes több előadást is tart a téli szünideben a Kőlcseyben. A János vitéz december 26-án délelőtt két, 27-én délelőtt és délután pedig három előadásban kerül a gyerekek elé a művelődési központ bábszínházában. Az esztendő utolsó napjain — december 29-én és 30-án — délelőtt 10 órától mesefilmvetítésnek a Hatvani tereben, délután 14 órától pedig a gyermekövezet érdemes felkeresni. A Kőlcsey Művelődési Központ december 31-én zárva lesz.

Szombaton és vasárnap, valamint délután 4 órától már jegyet kell váltani. A Delta filmszínházban december 21-én a Barlangok világa, december 29-én a Hűvelgy Panna című filmet vetítik. December 28-án az üttörőházban játékkészítő foglalkozás lesz. A könyvtárban diafilmeket és mesedélutókat szerveznek. Minden bizonnyal szívesen fogadják a gyerekek a hónap végén — december 28-29-30-án — az üttörőházban sorra kerülő „cserebere” délutánt. Játékaikat, könyveiket cserélgethetik a foglalkozás résztvevői.

**NYUGDÍJASOK FIGYELMÉBE!
Kedvezményes karácsonyi élelmiszervásár**

Amint arról különböző fórumokon sok szó esik mostanában, az országot érintő kedvezőtlen gazdasági folyamatok nem hagyják érintetlenül életszínvonalunk alakulását sem. Különösen fontos társadalmi feladat az alacsony jövedelműek helyzetének viszonylagos könnyítése. Ebben a körbe tartozik a nyugdíjasok nagy része is, hiszen a növekvő fogyasztói árak mellett az évről évre csak szerény mértékben emelkedő nyugdíjak vásárlóerejét egyre nehezebb megtartani.

A Debrecen városi Tanács piaci kirendeltsége vásárlási akció szervezésével próbál hozzájárulni az idős emberek könnyítéséhez. A karácsony előtti napokon — december 22-én és 23-án — a Rákóczi utcai piac területén a Hajdú-Bihar megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat, a HALÉRT, a Debreceni Állami Gazdaság, a debreceni Béke Termelőszövetkezet gazdasági társulása, a debreceni ÁFESZ és a derecskei ÁFESZ közreműködésével kedvezményes vásárt rendez.

A piaci kirendeltség az akció ideje alatt nem szed helypénzt az eladásra szánt árukért, a résztvevők technikai kiszolgálása is ingyen történik.

Az akció során mintegy 20-féle cikket kínálnak a vásárlóknak (nyugdíjasoknak és nem nyugdíjasoknak egyaránt) átlagosan 30 százalékkal olcsóbban. Néhány példa ízelítőül: a 400 grammos konzervek közül a tyúkhusleves 23 forint helyett 16,10-ért lesz kapható, a tyúkpörkölt ára 22-ről 15,40-re csökken. Almát 12 forint helyett 6-6,50-ért lehet majd kapni, kórtét 14 helyett 10 forintért. De az akcióban szerepel például tojás, bor, pezség és sokféle zöldség is.

A vásár két napján a piacon reggel 7-től délután 5 óráig várják az érdeklődőket. Az akció résztvevői azt ígéri, hogy áruból nem lesz hiány, felkészültek a várhatóan nagy kereslet kielégítésére.

Az elmúlt években lényegesen gazdagabb választék fogadja a könyvesboltokban és az utcai pavilonokban azokat, akik karácsonyra könyvet akarnak ajándékozni barátaiknak, ismerősöknek. És tegyük mindjárt hozzá, hogy a téli könyvvásár könyvei egy-két kivételtől eltekintve idejében megérkeztek. A Művelt Nép Könyvtérjesztő Vállalat boltjaiba folyamatosan érkeznek a szállítmányok. Az ezüstvasárnapi forgalom meghaladta az előző évit. Az Ady Endre könyvesbolt vezetője, Kovács Béla elmondta, hogy a december havi forgalom meg fogja haladni a hatmillió forintot. A legkeresettebb könyvek között említette a különböző szakácskönyveket, a Zenei lexikont, Kós Károly Az országépítő című művét, Herczeg Ferenc történelmi regényeit. Nagyon sokan keresik az útleírásokat és a különböző albumokat, így Baracs Dénes Párizsból nem jelentetett meg könyve is slágernek számít, hasonlóan a Flamand kalendárium és Matisse albuma. Szép ajándék a faksimile kiadásban megjelent Huszár Gál-énekeskönyv is. A boltvezető elmondta azt is, hogy az utóbbi években soha nem volt annyi gyermek- és mesekönyv boltjában, mint most.

A könyvesboltok az utcán át is árulnak az üzletek előtt. Az idegen nyelvű könyvesbolt nemcsak könyvekkel, hanem kazettákkal és lemezekkel is kedveskedik. A sláger az István, a király, a lemez 240 forintba, a két kazetta 300 forintba kerül. Az utcai árusoknál is leggyakrabban a már említett könyveket vásárolják, de érdekes módon ők slágernek mondták Nemeskürty István Diák, írj magyar éneket című népszerű és olvasmányos irodalomtörténetét.

Melyiket is vegyem meg?

**TÉLI
KÖNYVVÁSÁR
'83**

Az utcai árusoknál is sokan vásárolnak

Egy hét a világpolitikában

HÉTFŐ: Európa-szerke békéfenntartókat tartanak az amerikai rakétatelepítés elleni tiltakozás jegyében — Merényi-sorozat Kuvaiban

KEDD: Szovjet—finn tárgyalások Moszkvában — Illegális ellenforradalmi csoportok tagjainak letartóztatása Lengyelországban, intézkedések a közrend megővására — Rumsfeld elnöki különmegbízott Szíriában

SZERDA: Asszad elnök fogadja a szaúdi külügyminisztert — Salvadorban a hazafiak elfoglaltak egy televíziós állomást — A Kissinger vezette közép-amerikai vizsgálóbizottság megkezdte körúráját a térségben

CSÜTÖRTÖK: Bécsben újabb időpont kitűzése nélkül befejeződik a közép-európai haderő-csökkentési konferencia téli ülészaka — Mitterrand Jugoszláviában — Gromiko fogadja Hartman amerikai nagykövetet

PÉNTEK: Leszavazzák a dán kormányt, januárra rendkívüli választásokat írnak ki — Az indiai államfő Csehszlovákiában — Libanonban megerősítik a tűzszünetet, a libanoni elnök Libiában folytat megbeszéléseket

SZOMBAT: Előkészületek az Arafathoz hű palesztin erők elszállítására — Tanácskozik Portóban a portugál, Madridban a spanyol pártkongresszus

A HÉT 3 KÉRDÉSE

Miért nem tűztek ki újabb időpontot a bécsi haderő-csökkentési tárgyalások folytatására?

A bécsi Hofburgban, az előre megállapított menetrend szerint befejeződött a több mint tíz esztendeje tartó haderő-csökkentési tárgyalások téli fordulóját. A szokásos csütörtöki összejövetelen — s ez már eltért a hagyománytól — nem tűzték ki valamikorra, február—márciusra a folytatást, erről az időpontról a diplomáciai csatornák át folytatott külön eszmecsereken döntenek majd. A konferencia tehát nem szakadt meg, de nem is halad tovább eddigi mértékben, az új helyzet kétségkívül szükségessé teszi a tárgyalási témák alapos átgondolását.

A bécsi tárgyalások a közép-európai stratégiai térség (az NSZK és a Benelux országok területe az ott állomásozó amerikai, brit, kanadai csapatokkal, illetve az NDK, Csehszlovákia és Lengyelország, valamint a Varsói Szerződés értelmében a három országban tartózkodó szovjet alakulatok) haderőinek és fegyverzetének korlátozásával foglalkozik. Hosszas viták után megállapodtak a közös alaponban (felső szintben) ami 900—900 ezer fő lenne mindkét oldalon, 700—700 ezer katonát a szárazföldi haderőnél, 200—200 ezer a légierejénél — az érdeklő országok haditengerészeti erőit nem vonták be a tárgyalásokba. A tényleges csökkentés megkezdésének első lépésként a két oldalon közölték a létszámadatokat: nagyjából azonosak az erők, 970—990 ezer fő körül mozognak. A NATO-hatalmak azonban nem fogadták el a négy szocialista ország közlését, anélkül hogy ezt bármivel indokolni tudták volna. Egyenlőtlen csökkentéshez ragaszkodnak, 90 ezer saját katonát leszerelése ellenében a keleti oldalon háromszor, 270 ezres létszámcsokkentést kívánnak. A négy szocialista ország, érthetően, visszautasítja az egyoldalú fölény elérésére irányuló nyugati szándékokat, s a konferencia a jelen körülmények között, egy helyben topog.

A bécsi témák önmagukban sem jelennek könnyű kérdések, a tapasztalatok alapján nem ígérnek gyors megállapodást. Ezúttal azonban beleszóltak külső tényezők is. A nyugat-európai rakétatelepítés megkezdése, a két párhuzamosan folyó genfi párbeszéd szüneteltetése nyilvánvalóan kedvezőtlen hatást fejt ki a haderő-csökkentési megbeszélésekre is. Igaz, hogy az osztrák fővárosban nem a nukleáris eszközökről, hanem a hagyományos fegyverzetről tanácskoznak, de az egyes hadseregekben belül aligha lehet különválasztani a különböző fegyverkezési irányokat. Ha a rakétatelepítéssel Washington alapvető kisértelét tett és tesz az európai katonai egyensúly megőrzésére, akkor Bécsben nehézzé lenne úgy tovább tárgyalni, mintha mi sem történné kontinensünkön. Ezt igazolja Rogers tábornoknak, az európai NATO-haderők amerikai főparancsnokának a héten elhangzott nyilatkozata, ami szerint egy esetleges európai konfliktus a hagyományos területéről rendkívül rövid idő alatt áttérhetne a nukleáris fegyverekre. Az európai kétáttételre tehát nem válthat ki közömbösséget Bécsben sem.

Több nyugati lap felteszi a kérdést: válságban vannak-e a tárgyalások? Természetesen nem a tárgyalások válságáról van szó, hanem arról, hogy amikor feszült a nemzetközi helyzet és növekedtek a veszélyek, igazi tárgyalásokra van szükség. Nem alibikonferenciákra, amelyek csak arra jók, hogy elfedjék a fegyverkezési versenyt új fordulót, és az egyensúly megőrzésére tett kísérleteket. Moszkva világosan és nyomatékosan bejelentette, ha visszaáll a status quo ante (a latin kifejezés a külpolitika egyik gyakran használt meghatározása, s a korábbi helyzet értendő alatta), a tárgyalások a régi vágyákon, a régebbi kezdeményezések alapján folytatódhatnak. Ha ez nem történik meg, valószínűleg elkerülhetetlen az új helyzet elemzése és átgondolása.

Milyen új fejleményei vannak a közel-keleti válságnak?

A közel-keleti válság tovább hullámlázik: a hét elején fellángoltak a harcok, bizonytalanná vált a helyzet, a hét második felében több esemény enyhítette a feszültséget. Arra természetesen nehéz lenne válaszolni, vajon ez a megnyugvás tartós lesz-e vagy csupán lélegzetvételnyi átmenet...

A jelek szerint befejeződött az Arafathoz hű négyezer harcos Tripoliből történő elszállításának előkészületi szakasza. Kifutottak az ENSZ zászlaja alatt haladó görög komphajók, s Athén állítólag biztosítékokat kapott az öt hajó biztonságára. A hivatalos izraeli nyilatkozatok azonban minden eshetőséget nyitva

Merényi-sorozatot követték el a hét elején Kuvaiban. A helyi amerikai nagykövetség bejárata közelében (képünkön) történt terrorselekményen kívül öt másik helyszínen is bombardantást hajtottak végre

Moszkvában sajtóértekezleten ismertette 150 napos útjának tapasztalatait Vlagyimir Ljajov és Alekszandr Alekszandrov. Képünkön: a két szovjet úrhajós beszámolt az ürepülés alatt végzett több mint 300 kísérletről is

ban, Genf helyett — a hírek szerint — Montreuxban folytatódják a libanoni nemzetiségű konferenciát, létrejön az ország valóságos egysége, Távol-Keleten a külföldi csapatok, s megreformálják a belső hatalom szerkezetét.

Felülénkült a Libanon körüli diplomácia is — több meglepetéssel. Dzsamajel váratlanul találkozott Kadhafival, a líbiai főváros és az észak-libanoni kikötő névazonosságát felhaznáva akár azt mondhatnánk: Tripoliban Tripoliből tárgyal. Az összejövetel azért érdemel hangsúlyos említést, mert a két vezető között, hosszabb idő óta, politikai okok miatt, rendkívül rossz a viszony, sőt egyáltalán nem volt beszélő viszony.

Asszad szíriai elnök fogadta a szaúdi külügyminisztert, az államfő műtétje és hosszabb lábadozása óta ő volt az első külföldi látogató. Rumsfeld amerikai elnöki különmegbízott — miközben az amerikai New Jersey hadihajó 37 kilométer távolságba hordó útegei drúz és szíriai állásokat is lőttek Libanonban — ugyancsak a szíriai fővárosban járt. S Libanon volt a téma azon a találkozóon, amely a moszkvai amerikai nagykövet kérésére jött létre Hartman, illetve Gromiko szovjet külügyminiszter között.

A mozgás széles körű és erőteljes, de igazi előrelépés még nem történetelt.

Miért kerül sor idő előtti választásokra Japánban?

Ha az olvasó reggel kézbe veszi a lapot, Japánban már túl vannak a választási nap delelőjén, jócskán délutánt írunk. Lezajlik egy választás, idő előtt, amelyet az ellenzéki pártok bojkottja kényszerített ki: így akarták parlamenti mandátumáról való lemondásra bírni az elítélt volt kormányfőt, a Lockheed-botrányban részes, vesztegetésben bűnösnek talált Tanakát. Úgy tűnik azonban, hogy mind a kormánytábor, mind az ellenzék afféle erőfelmérésnek is tekinti az 511 képviselő megválasztását.

A közvélemény-kutatások szerint a Liberális-Demokrata Párt valószínűleg mandátumokat veszít, de abszolút többségét nem fenyegeti veszély. (Jelenleg 286 helyet birtokol az 511 tagú képviselőházban.) Ráadásul a kommunistákból, szocialistákból, szociáldemokratákból, a komei buddhistáiból s az újkonzervatívokból összetevődő ellenzék nem egy-

Réti Ervin

Arafat ismét „kivándorol”

Athén, 1983. december 17. (MTI, DPA) — Az öt görög hajó elindulásával Tripoli felé, szombaton megkezdődtek az utolsó előkészületek Jasszer Arafatnak, a PFSZ VB elnökének és 4000 hívének elszállítására az észak-libanoni kikötővárosból. Szombat reggel utolsóként az „Odysseus Elytis” személyszállító hajó futott ki a pireuszi kikötőből.

Az öt görög hajóhoz csatlakozik egy olasz hajó is a Nemzetközi Vöröskereszt zászlaja alatt, hogy Tripoliban 100 palesztin sebesült harcost vegyen felézetére. Arafatot és híveit az El Fatah fegyveres lázadói szíriai támogatással hetekig tartották ostromzár alatt Tripoliban és környékén. Arafat súlyos harcok után november 25-én egyezett bele, hogy fegyvertársaival elhagyja az észak-libanoni várost.

A megbízatást ENSZ-zászlók alatt teljesítő görög hajók az athéni kormánytól azután kaptak engedélyt az indulásra, hogy a görög kabinett állítólag „megfelelő biztosítékokat” kapott: Izrael nem támadja meg az Arafat-

tékat szállító hajókat. Az izraeli kabinet hivatalosan azonban mindeddig nem erősítette meg az ilyen biztosítékok meglétét. A kormány szóvivője péntek este is mindössze annyit mondott, hogy az ilyen kérdésre adott izraeli válasz „sem nem pozitív, sem nem negatív”.

Mose Arensz izraeli hadügyminiszter ugyanakkor pénteken felszólította Arafatot és híveit, tegyék le a fegyvert és mondjanak le a „terrorizmusról”, azaz az Izrael ellen viselt fegyveres harcokról. A jeruzsálemi rádió jelentése szerint ez a feltétele annak, hogy a kormány változtasson az evakuálással kapcsolatos izraeli politikán. Korábban viszont nem hivatalosan kijelentették: Izrael „nem gondolt arra”, hogy ENSZ-zászlók alatt haladó görög hajókat támadjon meg.

Az elmúlt héten az észak-libanoni partok mentén cirkláló izraeli hadihajók háromszor vették tűz alá Arafat harcostársainak állását. Péntek délután és szombat reggel a libanoni kikötővárosban viszonylagos nyugalom volt.

Mitterrand befejezte jugoszláviai tárgyalásait

Belgrád, 1983. december 17. (MTI) — A francia köztársasági elnök háromnapos hivatalos jugoszláviai látogatása szombaton Ljubljánban ért véget, ahova a reggeli órákban érkezett vonatlon Belgrádból.

A jugoszláv—francia csúcstalálkozót, a Belgrádban folytatott tárgyalásokat mind Mika Spiljak jugoszláv államelnök, mind Mitterrand pozitívan értékelték. Péntek este a belgrádi Száva-közponban tartott együttes sajtóértekezletükön kijelentették, hogy számos területen jó lehetőségek vannak a két ország közötti együttműködés továbbfejlesztésének. A nemzetközi helyzet megítélésében a francia és a jugoszláv álláspont közel áll egymáshoz, az úgynevezett Észak—Dél viszonyt illetően pedig csaknem teljesen meg egyeztek — mondotta a sajtóértekezleten Spiljak. Mindkét fél állást foglalt a nemzetközi feszültség enyhítésének, a párbeszéd folytatásá-

nak szükségessége mellett, és a vitás kérdések megoldására a tárgyalásokat látja az egyedül lehetséges útnak.

Az elhangzott kérdésekre adott válaszában Mitterrand rendkívül sürögnek nevezte a szovjet—amerikai tárgyalások felújítását, hogy elérhető legyen az erőegyensúly lehető legalacsonyabb szinten történő kialakítása. Mitterrand egy másik kérdés kapcsán kitért Franciaország libanoni katonai jelenlétére, és azt „történelmi kötelességek” fakaodó nemes misszióknak” minősítette. Azt hangsúlyozta, hogy a francia katonák nem azért érkeztek Libanonba, hogy valamelyik szemben álló felet a másik ellenében segítsék, és jelenlétük már eddig is sok ember életét mentett meg. Mind Mitterrand, mind Spiljak kijelentette, hogy a jelenlegi feszült nemzetközi helyzetben nagy jelentőséget lehet a stockholmi európai bizalomfokozási és leszerelési értekezletnek.

Kína és Japán „nukleáris ellentétei”

Tokió, 1983. december 17. (MTI) — Kína nem hajlandó garantálni a külföldről importált nukleáris anyagok kizárólagosan békés célú hasznosítását, s ez akadályokat jelent a japán—kínai nukleáris energetikai együttműködésben. Szombati tokiói sajtóértekezletük szerint a kétoldalú atomenergiai konzultációk újabb forduló-jának előestéjén Peking a japán fél tudomására hozta: nem fogadja el a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség felülvizsgáló szabályait, s nem áll szándékában egyet, hasonló ellenőrző mechanizmusok elfogadása sem. Mégpedig azért, mert úgy vélekedik, hogy minden ilyen lé-

pés értelmetlen, hisz Kína már rendelkezik nukleáris fegyverrel.

A japán kormány előzetesen belegegyezett nukleáris erőművekhez szükséges berendezések Kína számára történő exportjába. Belegegyezését ahhoz a feltételhez kötötte, hogy Peking adjon biztosítékokat: a japán nukleáris anyagokat csakis békés célokra használja fel. A biztosíték alatt Tokió egyfajta, a felhasználásra vonatkozó külső ellenőrzésre gondolt. Viszont a tudományos és technológiai hivatal vezetőivel kínai részről közölték, hogy elutasítják ezt a felté-

Bártüz Madridban

Madrid, 1983. december 17. (MTI) — A legfrissebb jelentések közöttük, de úgy tűnik, hogy Nakaszone képviseli ma a „legamerikaibb” irányzatot.

A japán választások elemzésénél tehát nem elég a pártok közötti viszonylatokat tanulmányozni, érdekesnek ígérkeznek a kormányzóválasztás belüli eredmények és arányok is.

Neheztelte a menekülést, hogy a vészkiárat be volt

zárva, és csak percek múlva találtak meg a kulcsot. Ad-digra a tűz áterjedt a ruhatárra, és az áldozatok többsége füstmérgezésben halt meg.

A szemtanúk szerint a tűz egy robbanás előzte meg, de ezt hivatalos helyről nem erősítették meg. Más verzió szerint a termet kettéválasztó hatalmas függöny gyulladt ki.

Az épület teljesen kiégett. Az áldozatok többsége huszonnéves fiatal.

Felelős

Beszámoló
Központ pá

Azt, hogy a nének hányféle és m színű formája zajl csey Ferenc M Központ impozáns épületében és külön sítiményeinben, szin denki tudja, illetve talhatja. Hiszen értelmesebb, igényes a eltöltési szab valaki, már akkor nyire találkozik mény fő- vagy me közású dolgozóival. ban már rendszerin eszünkbe, hogy vé ez az intézmény is kahely, szakmai és tervekkel, feladatok cepciókkal, elképz

E két ténnyöz me za a művelődési harminchárom tag alapszervezetének lóit, e nettivalók gait, mert egyfele kommunista koll munkahelyi politiká ja, másfelől aho csütörtök délután moló párttaggyüle oldalról is világoss népművelői munk művelődéspolitikáj kenykedés önmagá litikai tett, ha z r datosul mindig es ben.

Legyen vélemény

A párt-alapszervezetőség beszámoló Művel Nép Könyv a Kodály Kórus val, valamint a sz lalkozású kommun vészekkel együtt nagy pártszervezet, ezek a sajátosságá dültek. A vezetősé tus gonddal vet számba az év köz tárgyalat, megvitat ges) napirendi po azt, hogy a pártta ton kívüli dolgozó álltak helyt az év kisebb rendezvény eszhalók elismerték tényeit.

Csúcsforgalom volt a Csapó utca járatküzletben, S rencné vez mégis gondterh szott.

— Az elmúlt pest kisebb a előtt megszokot ugyanakkor sajn választék is. V nem tudjuk, kibé ra — a termelés ére —, mindene hogy a nagyka vállalatok nem t felelően ellát Nagy gond pelt nem kapható a Lego játékok. Csai egészen kis dobo punk, az új egyetlen nap a Sock egyszerű, de sett áru — így kok, plusz-és t hiányoznak. Meg gyára iparnak, h ezeket, mert a v sen vinnék. A hosszú listája — ünnep előtt — r leméletlen nekünk is. Bár nem a ke hibája, mégis kí gyerekeknek örö ni akaró felnőt zatosan a „ninc mondanunk. S h

Felelősségteljes népművelés

Beszámoló taggyűlés a Kőlcsey Művelődési Központ párt-szervezetében

Azt, hogy a népművelésnek hányféle és milyen sokszínű formája zajlik a Kőlcsey Ferenc Művelődési Központ impozáns központi épületében és különféle létesítményeiben, szinte mindenki tudja, illetve tapasztalhatja. Hiszen ha csupán értelmesen, igényesen kívánják eltölteni szabad idejét valaki, már akkor is többnyire találkozik az intézmény fő- vagy mellékfoglalkozású dolgozóival. Az azonban már rendszerint nem jut eszünkbe, hogy végső soron ez az intézmény is egy munkahely, szakmai és politikai tervekkel, feladatokkal, koncepciókkal, elképzelésekkel.

E két tényező meghatározza a művelődési központ harmincharom tagú párt-vezetőségének tennivalóit, e tennivalók sajátosságait, mert egyfelől a kis-kommunista kollektívák munkahelyi politikai gazdálkodásáról, másfelől ahogyan az esztendőket felváltó beszámoló párttaggyűléseken több oldalról is világossá vált, a párt-vezetőség politikai tevékenységének önmagában is politikai tette, ha ez nem is tudatosul mindig és mindenkinél.

Legyen véleménye!

A párt-vezetőség beszámolójából és a Művelődési Központ taggyűléséről, a Kőlcsey Művelődési Központ párt-vezetőségének tennivalóit, e tennivalók sajátosságait, mert egyfelől a kis-kommunista kollektívák munkahelyi politikai gazdálkodásáról, másfelől ahogyan az esztendőket felváltó beszámoló párttaggyűléseken több oldalról is világossá vált, a párt-vezetőség politikai tevékenységének önmagában is politikai tette, ha ez nem is tudatosul mindig és mindenkinél.

Eddig az egyébként — farsztó nap után — lassan indult taggyűlés szürke és átlagos is lehetett volna. Ami meglátotta, az a néhány hozzászólás, amely már az évközi taggyűlések tartalmi vitáit, nem kis politikai felelősségről tanúskodó dilemmáit hozta teretükre.

Bíráljunk vagy ne bíráljunk?

Nagy vita kerekedett a pártvezetőség taggyűlésén. Ami felszínre hozta, a vezetőség azon tiszteletre méltó szándéka, hogy név szerint is bírálja meg azokat, akiknek munkájával nem elégedett. Igaz, kitűnt a vitából is, hogy nemcsak egy esetben lehetett s kellett volna ezt a bírálatot gyakorolni. Akkor, talán nem a még rosszabb megoldást, a személy névének törlését szavazza meg a taggyűlés, hanem az ösztönöz bírálatot. A tanácskozás kronikása azonban ekközben elgondolkodott: hány helyen nem kerül be egyetlen személyre szóló bírálat sem a beszámolóba! Igaz, a kollektíva itt is törlődött.

Tanulsággal persze az e körüli vita is szolgált: talán nem ártana elméleti taggyűléseket vagy más formában tudatosítani, mit is tekintünk pártvezetőségnek, mert ennek megítélésében van némi bizonytalanság. S talán másban is, mert nem először találkoztunk azzal (de most szólni róla először), hogy a felszólalók közül egyesek „tagtársakról” beszélnek. Tagtársak pedig lehetnek valamely bélyeggyűjtő kör tagjai; párttaggyűlésen — ha valahol, itt igen — bátran nevezünk csak elvtársnak egymást. Nem szégyen az!

A pártvezetőség kapcsolatos önkritika eredménye jövőre bizonyára az lesz, hogy néhány elkötelezett, talpraesett fiatal népművelői gyarapodik a Kőlcsey Művelődési Központ alapszervezetében, amely színvonalas, alkotó hangulatú beszámoló taggyűlést tartott csütörtökön az idei beszámoló taggyűlési időszak utolsó napján.

Hornyák András

A HÉTEN TÖRTÉNT

Jubileumi MKBT-elnökségi ülés

Nagy csattanásra, lángok lobogására, tüzoltók, mentők szírenázására ébredt jó néhány ember a Kossuth utca-Klaipéda utca kereszteződésében aznap. S tragédiára, hiszen a lengyel személyautó és a busz összeütközése után olyan gyorsan kapott lángra az előbbi, hogy a jobb oldali ülésen levő asszony halálra égett.

Ez a baleset adott témát néhány órával később azoknak, akik a Hajdú-Bihar megyei Közlekedésbiztonsági Tanács elnökségének jubileumi ülésére gyülekeztek a megyei tanács egyik termében. Szomorú esemény volt ez a baleset még azok számára is, akik a közlekedésbiztonsági tanács tíz éve alatt hivatalból vagy csak szemlélőként sok ehhez hasonlóval találkoztak. A tehetetlenség érzése fogta el őket, mert a megtörténteken nem lehet változtatni. Ugyanakkor már az első információkból kiderült, hogy ezúttal is — mint sajnos, az idén annyiszor — a szabályok megszegése vezetett a tragédiához, az elsőbbég még nem adása miatt következett be a baleset.

Igy nem csoda, hogy nyomott hangulatban kezdődött az ünnepi elnökségi ülés, amelyen a résztvevők visszatekintettek az elmúlt tíz évre, sőt valamivel korábbra is. A motorizációs fejlődés, a balesetek növekvő száma törvényszerűen hozta létre azt a szervezést, amely hivatva volt a balesetek számának csökkentését maga elé tűzni. A közúti baleset-elhárítási tanácsok voltak az ügy első harcosai, de hamarosan kiderült, hogy a közlekedésbiztonságának az ügye átfogóbb, a társadalomnak szinte minden részét mozgósító szervezettel kíván. Párthatározat tette első számú politikai kérdéssé azt, milyen biztonságban közlekednek az állampolgárok milliói az utakon. A párthatározatot kormányhatározat követte, amelynek nyomán sorra alakultak meg a megyei és városi közlekedésbiztonsági tanácsok, s az országos szerv is.

E tíz éve alakult szervezetek már összetételükben is garanciát adtak arra, hogy a társadalom széles rétegeit vonhatják be a közlekedésbiztonságáért indított harcba. Rendőrök, közlekedési vállalatok vezetői, tanácsai szakemberek, az utakkal foglalkozó vállalatok képviselői, tanácsok, pszichológusok, megannyi munkaterület felelős gazdái fogtak össze a cél érdekében. A közlekedésbiztonsági tanácsok közlekedésbiztonsági szakbiztosai külön-külön munkához fogtak ott, ahol a legtöbbet tehetők a feladatok megoldásában.

Az eredmények viszonylag hamar jelentkeztek. Annak ellenére, hogy a hetvenes évek elején meg gyorsan fejlődött a motorizáció. (Emlékszünk még? 1974-ben voltak autótípusok, amelyekhez néhány hét alatt hozzá lehetett jutni!) Sikerült megállítani a balesetek számának növekedését, sőt egy-két évben még csökkenésről is árulkodtak a statisztikák. Megyénkben is, országosan is kedvezőek voltak az eredmények.

Sajnos, az évek óta jó tendencia az utóbbi két évben kedvezőtlenebbre fordult. Olyan okok miatt, amelyeket még csak inkább sejtünk, mint biztonsággal megnevezhetünk, romlani kezdett az összkép. Talán az állampolgári fegyelem általános lazulása vezet a szabályok durva és sorozatos megszegéséhez, s ez a növekvő számú balesethez? Talán a csökkenő mértékű autószerelés teszi, hogy többször kerülünk veszélyes helyzetbe? Az okokat vizsgálni kell, de tény, hogy különösen a most eltelt két év alatt a megyében s az országban is meredeken felszokott a balesetszám grafikonja.

„Vajon jól végezzük a munkánkat?” Ez a kérdés sok, a közlekedésbiztonságért dolgozó aktivista fejében megfordult ezen az elnökségi ülésen. Aligha erről van szó. Hiszen ha az ezer gépkocsira eső balesetek számát vesszük figyelembe, a mostani szomorú statisztikával is jobban állunk, mint tíz évvel ezelőtt, s azt sem tudhatjuk, milyen lenne a helyzet, ha a társadalom nem vette volna fel a harcot a közlekedésbiztonságáért. És az is biztos, hogy — éppen a szembeálló tények látán — változtatni kell harcmódorunkon. Más eszközöket kíván egy olyan helyzet, amelyben nem valami formai szabály megsértése uralkodott el, mint amelyben valóságos szokásjog lett a piroslámpa-jelzés ellenére átrognni útkereszteződésen, vasúti átjárón. Fokozni kell a szigorot, ki kell vonni a forgalomból a szabályok totális megsértőit, azokat, akik — noha tudják, mivel jár az alkoholfogyasztás — ittasan közlekednek. S nagyobb szerepet kell kapnia az elrettentésnek, a következmények bemutatásának is. Tárjuk az emberek elé, mit kockáztatnak felelőtlenségükkel!

Az ünnepi MKBT-elnökségi ülés részvételében megfogalmazódott az érzés: nincs más módja a helyzet javításának, csak az, ha elfogadjuk a kihívást, s tettekkel fordulunk a káros folyamatok ellen. S ekkor szegyenkezés nélkül nézhetünk ismét vissza tízéves munkánkra az MKBT létének húszéves jubileumán.

Göz József

A rakétatelepítés kezdete után

Sarkadi Nagy Barna nyilatkozata

Most, hogy az Amerikai Egyesült Államok megkezdte a közép-hatótávolságú rakéták nyugat-európai telepítését, megkoskadtak a nemzetközi békefogalom jövője körüli kérdőjelek. Egyes körökben visszhangra találtak a további küzdelem kilátástalanságát hirdető eszmék, nézetek, veszélyeztetve a közelmúltban kialakult látszólagos békeállapotot.

— A nemzetközi békefogalom egy csatája kétségkívül elvesztett, de úgy gondolom, hogy a harc végső kimenetele még korántsem dől el. A feladat továbbra is: akadályozzuk meg egy nukleáris konfliktus kirobbanását. Az utóbbi hetek eseményei ugyan valamelyest szavazattették a békefogalmakat, ám nap nap után látjuk és halljuk, hogy megújult erővel ismét százszekes tiltakoznak az emberiséget fenyegető „utolsó járvány”, az atomháború elkerüléséért. Nyugat-Európában minden naposak a tüntetések, ezeket tartóztatnak le amiatt, mert vállalni merik legjobb meggyőződésüket, azt, hogy ezt a világot, a civilizációt vívmányait meg kell menteni.

— A telepítések megkezdtek, s ez olyan objektív tény, amellyel szembe kell néznünk. Igaz, korábban sem voltak, nem lehettek illúziók. Tudtuk, hogy az imperialista körök a kialakult tényleges erőegyensúly megbontására törekednek. Ahogy fokozták erőfeszítéseiket céljuk elérésére és soraink megosztására, tapasztalniuk kellett, hogy az emberek merőben másként vélekednek a világról, a gondok megoldási lehetőségeiről. A jónaplú gondolkodó politikusok számtalan

lanszor leszögezték, hogy a tárgyalásoknak nincs egyszerű alternatívája, a nézeteltéréseket nyílt, őszinte, a kölcsönös érdekeket egyeztető vitákban kell rendezni. Az USA azonban sosem vette komolyan a genfi pábeszédet: világalurmi szerepre tört és tör.

— Mi, a magyar békefogalom aktivistái a magunk erejéhez, lehetőségeihez mérten eddig is támogattuk az imperializmus ellen, a társadalmi haladásért küzdő mozgalmakat, s szorgalmaztuk az együttműködést velük. Szándékaink jórészt valóra váltak: olyan szervezetekkel találkoztunk meg a közlekedés platformján, amelyekkel azelőtt nem sikerült. Itthon is téma, el. A feladat továbbra is: akadályozzuk meg egy nukleáris konfliktus kirobbanását. Az utóbbi hetek eseményei ugyan valamelyest szavazattették a békefogalmakat, ám nap nap után látjuk és halljuk, hogy megújult erővel ismét százszekes tiltakoznak az emberiséget fenyegető „utolsó járvány”, az atomháború elkerüléséért. Nyugat-Európában minden naposak a tüntetések, ezeket tartóztatnak le amiatt, mert vállalni merik legjobb meggyőződésüket, azt, hogy ezt a világot, a civilizációt vívmányait meg kell menteni.

Gyorsfénykép

Karácsony előtt a játékbolti eladó

szeretnénk, együtt kell gondolkodni a vevővel, mit ajánlhatnánk a keresett játék helyett.

— Gyakran kérnek tanácsot a vásárlók?

— Itt a játékboltban igen. Szakmánknak az a legnehezebb, sok türelmet igénylő része.

— Hogyan segítenek?

— Megkérdezzük, fiúnak, lánynak, milyen korú gyerekek kívánnak vásárolni. Mi érdekli a gyereket, s főként, gondolt-e valamire a szülő. Ha semmilyen elképzelése nincs a vásárlónak — ez előfordul —, telerakjuk a pultot és ennek ellenére kiderül: már megvannak a gyerekek az ajánlott játékok vagy esetleg egyik sem tetszik.

— Előfordul-e, hogy a szülő saját, valóra nem váltott gyermekkori álmait szerint vásárol, esetleg túl drága játékokat, amivel nem is szerez igazán örömet a gyerekeknek?

— Van rá eset, hogy az apuka vagy anyuka dönt, és hiába sír a gyerek, nem azt kapja, amit szeretne, hanem ami a szülőnek tetszik. Attól sem félünk, hogy nem találunk gazdára a túl drága játékok. Most például keresik az 1800 forintos távirányítású autót. Tavaly ünnepek előtt lehetett kapni, jelenleg hiányzik. Van

olyan vevő, aki kiköti, hogy neki 500 forintos játék kell. Sokszor nem is a szülő, hanem a nagymama, a nagypapa az, aki erején felül vásárol.

— Tartósak-e a mai játékok?

— Nem túlzottan. Például az olcsó, lendkeres autók nagyon rövid életűek. Pedig a legtöbb gyerek kedvelt játéka. De néha az is előfordul, hogy a drága, elemes játékok mennek tönkre rövid idő alatt.

— Önnek milyen korú gyermekei vannak? Segítik-e munkájában a saját családjában szerzett tapasztalatok?

— 15 és 17 éves gimnazistáknak vannak. Egyikük inkább fiús típus, a másik a tipikusan lányoknak való játékokat kedvelte. Közösen pedig a legszívesebben „zenélték”. Persze, jelképesen: egyik lányom úgy tett, mintha zongorázná, a másik meg fogta a vasalószinort és abba énekel, az volt a mikrofon. A gyermekkori játék nem lehetett véletlen; ma is mindketten szeretik a zenét, a nagyobbik lányom szívesen zongorázik. A gyerekek annyira különböző érdeklődésűek lehetnek, hogy a saját családjában, környezetünkben szerzett tapasztalatok egyáltalán nem mérvadók.

— Emlékszik-e, mivel játszották szívesen gyermekkorában?

— Nekünk igen egyszerű játékaink voltak. Amikor a mai drága, elemes és különböző logikai játékokat látom, sokszor elgondolko-dom, a mai gyerekek már másként játszanak. De azért a gyerekekre annyira jellemző képzelőerő, leleményesség továbbra is megmarad. Ez mindennapi játékaikra is jellemző.

— Régóta dolgozik a kereskedelemben?

— Mindössze hat éve. Nagyon jól érzem itt magam és örülök, hogy a játékszakmát választottam. Az üzletben hatan vagyunk, nagyon jó kollektíva. Az itt dolgozók Kállay Éva Szocialista Brigádjának én vagyok a vezetője.

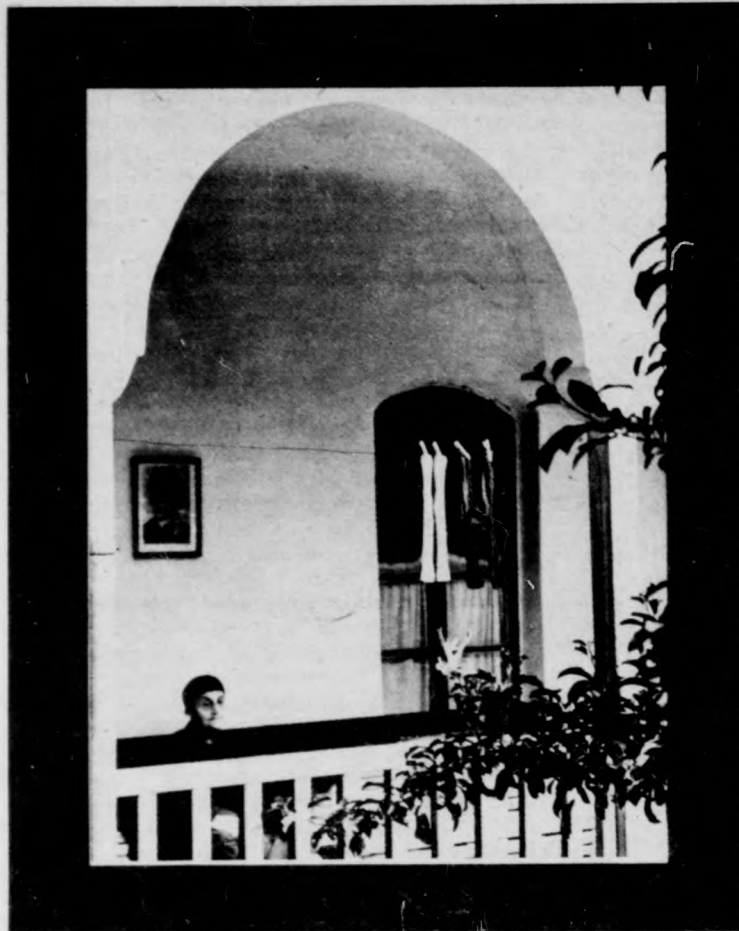
— Hogyan készült az ünnepekre a játékbolti eladó?

— Az év utolsó hónapjára különösen jellemző, hogy reggeltől estig itt vagyunk az üzletben. Folyamatosan jön az áru, az átvételkor még több a munkánk. 24-én is nyitva tartunk, 13 óráig. Ajándékvásárlásra munka után jut idő, az ünnepi készüldésben pedig családom minden tagja szívesen segít. Azt sem bánom, ha olykor az éjszakával is meg kell tolni a napot, hogy minden rendben legyen, időben elkészüljön, mert szeretem a karácsonyt...

D. Karádi Katalin

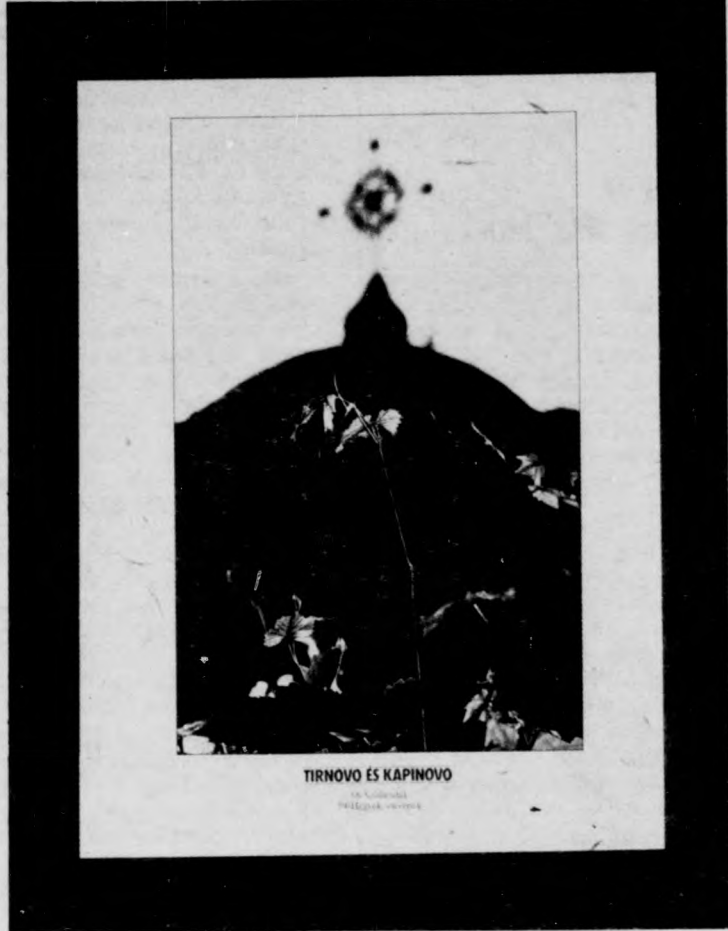
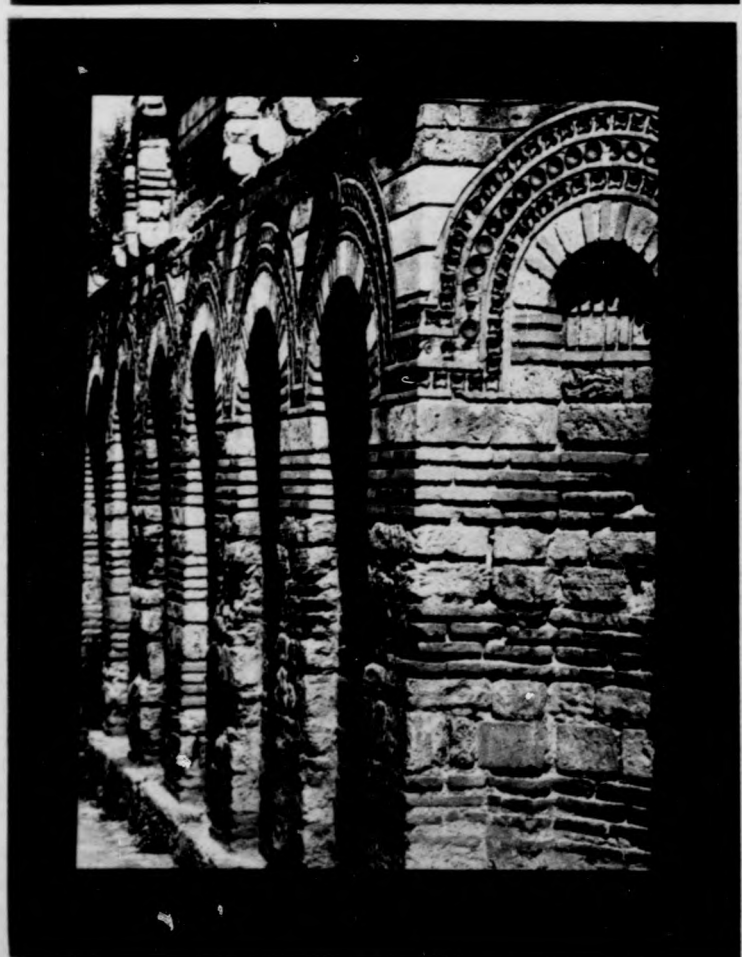
KÖBE ÖNTÖTT SZIVÁRVÁNY

Szabóky Zsolt bulgáriai fotóiról

Az aranyláz mintha még mindig tartana a Bulgáriát látogató külföldi turisták között. Különös kör ez, ennek csak a tenger szerelmei esnek aldozatul. Hiszen mindenkinek a tenger és az arany-csémcsés homok hívogató megnyugvása, igérete varázslatos phénésre.

S ebben, a korunkban olyan áhított megnyugvási sákokat elfelejtik: ezernyi út s ösvény vezet a meredek és eget felfogó hegyekbe. Ahol a kopasz, a zöldben pompázó tisztásokon és sűrű, szinte járhatatlan erdőben eresztették gyökereiket. Lábaiknál a folyók a habok millióit mosolygósan megtisztítják, s

az elmaradhatatlan fényképezőgéppel s azzal a vágyával, hogy a fölfedezett világot önzetlenül átadja nekünk.

Dicsérni könnyű, a siker rejtelmeit annál nehezebben lehet hűen fölfedezni, hiszen azért is vagyunk gyarlóak, mert mindenki másképpen lát. Szabóky Zsolt azonban egységes mederbe tudja irányítani látásunkat, és ez legnagyobb érdeme. A kolostorok küszöbét, hogy megszödjünk a köbe öntött szivárványok szépségét. Mert a fotóművész a természet és az építészeti összefüggéseket olyan képi szimfóniákká tudott alakítani, amelyek nemcsak elbűvölnek, hanem látogatóba is invitálnak.

S ha már Szabóky Zsolt segítségével belépünk a kolostorok belső világába, erős nosztalgia és szorongás csúszik majd bennünk, mindazokban, akik a svár köröngetekben élünk nap mint nap s elfeledkeztünk arról, hogy a köbe is életet lehetett lehelni, ha a mester keze értett hozzá. Eme egyszerű igazság megértéséhez azonban nélkülözhetetlen a fotóművész a legparányibb szépségszemcsékre is reagáló, megörökítő szeme.

A szimfónia következő tétele az építészeti és a festészeti közötti azon leírhatatlan

harmónia, melyet — szerencsénkre — Szabóky Zsolt látat velünk. Így vált a maradandó örök értékűvé. S közkies lesz.

A fotóművész szeme biztos irányít, amikor a kolostorok belső tereiben keres és teremt hangulatokat, megértést elődeink nagy és elsoványosított művészetéhez. Egy igazi, kiapadhatatlan forrást ad nekünk vissza ezekkel a képekkel.

Bepillantatunk egy különös, szokatlan világba is, a szarzetesekébe, amely végtelemül türelmes és mesterien elrejtett mozaikkockákból áll, s mégis egységesen sugallja az elmúlás árát, szétválását az értéket a semmit sem érőtől.

Ezzel Szabóky Zsolt még egyszer bizonyítja az elődeink és saját művészetének mulhatatlanságát, a múlt és jelen kulturájának szerves egybeolvadását.

Gjurov Alexandar

Bolgar kolostorok. Ez a címe Szabóky Zsolt színes fotókból összeállított kiállításának, amit december 19-én, hétfőn 16 órakor Ivan Pejkovszki, a Bolgar Kulturális és Tájékoztató Központ igazgatója nyit meg a Kölcsy Művelődési Központ előterében.

Uldöz és üldözött közötti sajátos emberi kapcsolat szolgálta a cselekmény háttérét a D. B. Cooper üldözése című amerikai kalandfilmben, melynek rendezője a magyar nézők előtt teljesen ismeretlen Roger Spottiswoode. Az üldözött — a fiatal és szellemes, erőteljes, huszonkét év körüli fiatalember — és az üldöző — a negyvenes éveinek végé felé járó biztosítási ügynök — nem először találkoznak az életben. Bill Gruen, a repülőgép-biztosító társaság ügynöke, törzsmester volt a vietnami háborúban, Meade pedig, a leleményes légialkalmazó katonaként vett részt Gruen kiképző táborában. Szerencsére nem sok utalás történik a filmen belül a vietnami háborúra — azaz nem akarta a rendező olcsó politizálással a művészfilm látszatát keltetni.

Visszaemlékezés-ként mindössze néhány képsort látunk a kíméletlenül kemény kiképzés időszakából — végül is ezek a jelenetek adnak némileg magyarázatot üldöző és üldözött sajátos kapcsolatára. Nem térnek ki részletesen ezek a jelenetek a két ember között lejátszódó eseményekre, inkább hangulatilag ábrázolják a törzsmester, s a beosztott katonák között kialakuló gyűlölet lassú folyamát, egy olyan gyűlöletet,

amelyben azért meglehetősen nagy helyet foglal el a másik személye, pozitív tulajdonsága iránti tisztelet.

Rogen Spottiswoode filmje, melynek forgatókönyve J. D. Reed Szabadésés című regénye alapján íródott, meglehetősen szokványos történetet mesél el. Egy Boeing 727-es fedélzetén Meade — D. B. Cooper álneven — egy, mint később kiderül, hamis bombával sakkbán tartja az utasokat és a személyzetet. Zsarolási kísérlete teljes mértékben sikerrel jár: a követelt kétszáz ezer dollárt megkapja a légitársaságtól az utasok és a gép épségéért. A pénz átvétele után valahol délnyugaton tízezer láb magasságra Meade ejtőernyővel kiugrik a gépről, hátizsákjában a kétszáz ezer dollár készpénzzel. Az egyik, életveszélyesen megfenyegetett stewardess hiteles személyleírását ad róla — de mindez kevésnek bizonyulna, ha Bill Gruen nem lenne meggyőződve arról, hogy csak kevés olyan ember van, aki ezt az ugrást ilyen hidegverrel és ilyen hibátlanul végre tudja hajtani. A régi katonai fényképek közül a stewardess egyet azonosít is — s ezzel megkezdődik az üldözés, minden kalandfilm szerves és elengedhetetlen része. Bill Gruen magányos farkasként

üldözi Meade-et, a biztosító társaság ugyanis az első perctől kezdve rossz szemmel nézi az ügynök működését ebben az ügyben, sőt mivel gyors és látványos eredményt nem tud felmutatni, fel is mondanak neki. Végül eredményben ez a cselekményszál nem más, mint az amerikai kalandfilmek sablonjainak egyike, hiszen számtalan filmben láttunk már az alvilággal és az igazságszolgáltatással egyaránt harcban álló talpig becsületes, a munkáját kiválóan végző, ugyanakkor igazságtalanul hátrébe szorított nyomozót. Társadalmi kritika lenne tehát ez a szál Roger Spottiswoode filmjében, de olyan gyenge és erőtlén, hogy inkább bosszantja, mint elgondolkasztja a nézőt.

A különböző kalandfilmek üldözési jelenetei a választott műfajnak megfelelően vérfagyasztóan izgalmasak, vagy derűt fakasztóan nevezetesegek. Bár Roger Spottiswoode filmje nemigen nevezhető vigjátéknak, a szokásos „macska-egér harc” humoros formában fogalmazódik meg benne. Ha az üldözés egyetlenegy kockáját is komolyan akarnánk venni, alapjaiban inogna meg az egész film, annyira hihetetlenek, annyira valószínűtlenek a vizen, földön és a levegőben lejátszódó je-

lenetek. Ez önmagában még nem lenne baj, hiszen elkönyvelhetnénk vigjátéknak is Spottiswoode filmjét — akkor viszont feleslegesnek tűnik a film előtti rövid kommentár, amely megtörtént eseményként tünteti fel a repülőgépen lejátszódó jelenetet, továbbá az a lélektani háttér, amelyet az üldöző és üldözött közötti kapcsolatot biztosít.

Bosszantóak Spottiswoode filmjének sablonjai, de még ennél is bosszantóbbak néhol az operatőr, Harry Stradling felvételei. Közudomós az, hogy a kalandfilmek üldözési jeleneteinek zöme trükkfelvétel — de az álmogyár mestereinek az lenne a feladata, hogy ezt gondosan titkolják. Erről a feladatról a D. B. Cooper üldözése című film alkotói elég gyakran megfeledkeztek. A nyitó képsorokról például valóságos üvöltés, hogy makkett — s ezt egyetlenegy igényes alkotógarda sem engedhetné meg magának.

Mindezen negatívumok ellenére Spottiswoode filmje egyértelműen nem marasztalható el, hiszen — főleg a szellemes bementásoknak és a jó színészi játéknak köszönhetően — időnként egészen szórakoztató alkotásnak bizonyul, tehát aki csak szórakozni akar, lelke rajta, nézze meg, de ha családik, csak önmagát hibáztassa!

Sümei Anikó

JEGYZET

Magunknak élünk?

Amikor e sorok írója először hallott a kispolgáriságról, annak jellemző jegyeiről, azt hitte, hogy nemzedékének aligha lesz dolga felnőttként a fogalommal. Hiszen a magyarázatokból arra következtethetett, hogy a kispolgári magatartás, gondolkodás, életvitel a múlt rendszer maradványa. Ami a szocialista társadalomban nem termelődik újra. Elképzelt nipppek között matató egykor volt valódi kispolgárokat, akik érzéketlenek a világ változása iránt. Naivan persze, és ugyancsak naiv leírások elfogadjaként. Az még csak föl sem ötlött benne, hogy évtizedekkel később e magatartás továbbélésének lehet tanúja. Hogy egyáltalán érdemes lesz rá a szót vesztegetni. Márpedig úgy tetszik, érdemes. Még akkor is, ha a kispolgári jelzőt nem találja elég pontosnak. Talán éppen az akkori hamis elképzelése miatt — a kispolgáriság csakis a kispolgár jellemzője lehet — fogadja némi zavarral a jelenség meglétét.

De ne a fogalom pontos leírásával bajlódjunk, vegyünk sorra néhány köznapi tapasztalatot. Kedvelt társalgási témánként például, hogy ki mit szerzett. Milyen anyagi javakat. Ami önmagában nem volna baj. Sőt! Az eléggé el nem ítéhető kivételről eltekintve ugyanis az anyagi javak általában híven tükrözik kinek-kinek a képességét, szorgalmát is, azonkívül az anyagi gyarodás mögött társadalmilag is hasznos munkát sejtethetünk, ami kétségteljesen elismerést érdemel. Csakhogy e vetélkedésben gyakran éppen a teljesítményről feledkezünk meg. Pedig azért kell dukálni a tiszteletnek, mert X. többet tesz le a köz asztalára, nem azért, mert többet tud felmutatni. Lehetőleg olyasmiből, ami éppen divatba jött. Időszakonként változik az egyesek szemében mércéül szolgáló tárgy. Ami sokak számára megszerezhető, az már kívül esik a rangot adó dolgok körén.

Nem az igyekvő, szorgalmas családok ellen íródnak e sorok. Nem kevesen dolgoznak tíz-tizenkét órát naponta, vagy még többet lakásért, normális életkörülményekért. Otthonteremtő fiatalok és őket segítő idősebbek. Munkájuk hasznosságát nincs okunk kétségbe vonni. A kérdés csupán az, hogy hol a határ. Mi az, amiért még érdemes erre a pluszra vállalkozni, és mi az, amiért már nem. Ne feledjük: a munkával töltött többletórát a művelődés, a tanulás, a szórakozás, a pihenés idejéből vesszük el. Magánygy, kinek mi köze hozzá? Mindenki a maga egészségét, tehetségét koptatja, maga látja kárát is. Tegyük hozzá, hogy részben. Másrészt ugyanis az esetleges kár többeket érint. Gyerekeket, akikkel a szülőknek nincs idejük foglalkozni. A családi nevelés hiányát aligha ellensúlyozza, hogy a gyerekeknek minden megvan. Ki ne tudna rá példát, hogy a házja házaságokat tesz tönkre. Ez a kár mivel ellentételezhető? Milyen tárggyal?

A kinek mi köze hozzá felfogásban benne rejlik az is, hogy ne szőlünk bele egymás életébe. Pletykával, intrikával persze, hogy ne. De vajon hogy érezze magát az a társadalmi tisztségviselő, mondjuk az a lakóbizottsági tag, szakszervezeti bizalmi, akit megmosolyognak, hogy ingyen fecsérelje az idejét. Mások ügyes-bajos dolgait intézi ahelyett, hogy maszkolna, pénzt keresne. O vállalta, az ő baja. És ha senki nem vállalná? Jókora önzés táplálja a befelé fordulást, az elzárkózást. Lényege: ma sok fáradozását elfogadom, de másokért csak akkor teszek valamit, ha annak haszna kézzelfogható.

Aligha lehet körülhatárolni, hogy a bezárkózás, az önzés mely réteg sajátja. E magatartás képviselői között találunk fiatal és idősebbet, bármilyen foglalkozású. Az otthoni példa, a szülői intelem — a „te csak ne avatkozz bele semmibe” típusú figyelmeztetés — a legfiatalabbakra is hathat. Nemegyszer persze ellenkezőt, a szülői minta elutasítását kiváltva. Az sem kíván bővebb magyarázatot, hogy a valóságos példák nem ilyen sarkítottak, a megnyilvánulási formák nem annyira egyértelműek, mint a fentebb vázoltak. És az is igazsághoz tartozik, hogy az effajta felfogás napjainkban azért is vált ki sokakból ellenérzést, mert a közügyek iránti érdeklődés válik mindinkább jellemzővé. A szocialista társadalom érdeke mindenesetre el kívánja, és az egyéné is.

A csak magunknak élés ugyanis csupán ideig-óráig lehet vonzó alternatíva.

Maros Dénes

Filmapló

Valószerűtlen kalandok

Uldöz és üldözött közötti sajátos emberi kapcsolat szolgálta a cselekmény háttérét a D. B. Cooper üldözése című amerikai kalandfilmben, melynek rendezője a magyar nézők előtt teljesen ismeretlen Roger Spottiswoode. Az üldözött — a fiatal és szellemes, erőteljes, huszonkét év körüli fiatalember — és az üldöző — a negyvenes éveinek végé felé járó biztosítási ügynök — nem először találkoznak az életben. Bill Gruen, a repülőgép-biztosító társaság ügynöke, törzsmester volt a vietnami háborúban, Meade pedig, a leleményes légialkalmazó katonaként vett részt Gruen kiképző táborában. Szerencsére nem sok utalás történik a filmen belül a vietnami háborúra — azaz nem akarta a rendező olcsó politizálással a művészfilm látszatát keltetni.

Visszaemlékezés-ként mindössze néhány képsort látunk a kíméletlenül kemény kiképzés időszakából — végül is ezek a jelenetek adnak némileg magyarázatot üldöző és üldözött sajátos kapcsolatára. Nem térnek ki részletesen ezek a jelenetek a két ember között lejátszódó eseményekre, inkább hangulatilag ábrázolják a törzsmester, s a beosztott katonák között kialakuló gyűlölet lassú folyamát, egy olyan gyűlöletet,

amelyben azért meglehetősen nagy helyet foglal el a másik személye, pozitív tulajdonsága iránti tisztelet.

Rogen Spottiswoode filmje, melynek forgatókönyve J. D. Reed Szabadésés című regénye alapján íródott, meglehetősen szokványos történetet mesél el. Egy Boeing 727-es fedélzetén Meade — D. B. Cooper álneven — egy, mint később kiderül, hamis bombával sakkbán tartja az utasokat és a személyzetet. Zsarolási kísérlete teljes mértékben sikerrel jár: a követelt kétszáz ezer dollárt megkapja a légitársaságtól az utasok és a gép épségéért. A pénz átvétele után valahol délnyugaton tízezer láb magasságra Meade ejtőernyővel kiugrik a gépről, hátizsákjában a kétszáz ezer dollár készpénzzel. Az egyik, életveszélyesen megfenyegetett stewardess hiteles személyleírását ad róla — de mindez kevésnek bizonyulna, ha Bill Gruen nem lenne meggyőződve arról, hogy csak kevés olyan ember van, aki ezt az ugrást ilyen hidegverrel és ilyen hibátlanul végre tudja hajtani. A régi katonai fényképek közül a stewardess egyet azonosít is — s ezzel megkezdődik az üldözés, minden kalandfilm szerves és elengedhetetlen része. Bill Gruen magányos farkasként

üldözi Meade-et, a biztosító társaság ugyanis az első perctől kezdve rossz szemmel nézi az ügynök működését ebben az ügyben, sőt mivel gyors és látványos eredményt nem tud felmutatni, fel is mondanak neki. Végül eredményben ez a cselekményszál nem más, mint az amerikai kalandfilmek sablonjainak egyike, hiszen számtalan filmben láttunk már az alvilággal és az igazságszolgáltatással egyaránt harcban álló talpig becsületes, a munkáját kiválóan végző, ugyanakkor igazságtalanul hátrébe szorított nyomozót. Társadalmi kritika lenne tehát ez a szál Roger Spottiswoode filmjében, de olyan gyenge és erőtlén, hogy inkább bosszantja, mint elgondolkasztja a nézőt.

A különböző kalandfilmek üldözési jelenetei a választott műfajnak megfelelően vérfagyasztóan izgalmasak, vagy derűt fakasztóan nevezetesegek. Bár Roger Spottiswoode filmje nemigen nevezhető vigjátéknak, a szokásos „macska-egér harc” humoros formában fogalmazódik meg benne. Ha az üldözés egyetlenegy kockáját is komolyan akarnánk venni, alapjaiban inogna meg az egész film, annyira hihetetlenek, annyira valószínűtlenek a vizen, földön és a levegőben lejátszódó je-

Él bennünk a remény!

Értemes, szép emberi élet akarunk, melyben nincs helye a háborúnak. Olyan ország ifjú polgárait emeljük fel szavunkat a béke mellett, az emberiség jövőjéért, mely évszázadokon át a hadak útja volt, s ezer éves történelme során először élt olyan évtizedeket, amikor nem ömlött háborúban fiaink vére.

Tudjuk, hogy együttműködés alapján a nemzetközi élet minden vitás kérdése megoldható. Aggódva figyeljük azonban az utóbbi hetek-hónapok eseményeit, a Pershingek és szárnyas rakéták nyugat-európai telepítését, a Szovjetunió és az Egyesült Államok közti lezáró és fegyverzetcsökkentési tárgyalások felfüggesztését. A rakételepítés nem lehet a tárgyalások

a rosszak fölött! — a békét az erők egyensúlya teremti meg, s az erre alapozott érdekek tartja fent.

Szükségszerűen vetődik fel a kérdés, amerikai irányítás alatt álló rakétákat látva Nyugat-Európában: Cui prodest? — kinek áll érdekében? A szocialista országok beakceptálása egy erőltetett fegyverkezésbe nem új szólam és célja az amerikai politikának, nem kevesebbet remél tőle, mint a szocialista gazdaságok tönkretételét. Soha nem tagadtuk, hogy a lépéstartás számunkra nagy teher, de a biztonság helyreállítása léteérdekünk.

Távolabbi célunk, hogy ne legyenek újabb és újabb rakéták sem kontinensünkön, sem másutt! Az MSZMP Központi Bizottságának 1983.

künnünk nem kell katonai szakértők, vagy amerikai kormánybizottságok prognosztikai tanulmányait olvasgatni a nukleáris fegyverek hatásáról. Megrázabb olvasmányt a hírosimai és nagaszaki bombázást túlélők leírásainál elképzelni sem lehet.

Sokakban kétely ébred: van-e haszna a számtalan megmozdulásnak, hisz úgy tűnik, a milliókat Keleten és Nyugaton vonzó békemozgalmak csatát vesztek a rakételepítés kérdésében. A békemozgalmak ma Európában, valamennyi országában komoly tömegbázissal rendelkeznek, a politikai partoknál is szélesebb tömegre támaszkodó mozgalmak, melyek léte, céljai hosszabb távon sem hagyhatók figyelmen kívül, az akár most biztos pozíciójú kormányok részéről sem. A nagymányos, évszázados demokráciájukra oly büszke nyugati országok választott vezetői, parlamentjei kénytelenek voltak külső nyomásra az amerikai érdekeknek népük és választóik érdekei elé helyezni. A békemozgalmak, az aktív s a velük szimpatizáló passzív tömegek ki fogják kényszeríteni céljaikat, a háborúmentes Európa, a leszerelés figyelembevételét a politikai döntések során.

A béke záloga csakis a népek, kormányok sokszínű kapcsolata, együttműködésük lehet, egymásroutaltságukat, politikai, gazdasági és kulturális téren is felismerve. Az események nem visszafordíthatatlanok.

Vajon egy ilyen kis ország, mint Magyarország, teher-e egyáltalán valamit, s ha igen, mit, a háború elhárításáért, a világ békéjéért. Úgy érezzük, a magyar fiatalok békevágyának kifejezését, melyet aláírásukkal a napokban minden munkahelyen, tanintézetben is megerősítettek, erőt ad a magyar kormány külpolitikai erőfeszítéseire.

Magunk és gyermekeink számára békés, alkotó munkát biztosító világot képzelünk, s ezt szeretnénk megteremteni és megőrizni. Erőt pedig az a tudat ad, hogy a békéért küzdők az emberiség alapvető érdekeit képviselik.

Tünet vagy tendencia?

A tudás társadalmi értéke

Egyre többet halljuk — és hangoztatjuk: a felsőoktatási intézmények válnak az értelmiségképzés igazi műhelyeivé. „Értelmiségkomplexusban” szenvedünk, vagy pedig egy eddig kevésbé érvényesülő funkció megerősítésének igényéről van szó? A témával kapcsolatos megbeszélések, viták, jelentések és tanulmányok egybehangzóan az utóbbira utalnak: az egyetemi, főiskolai oktatás erős szakmai atmoszférája a „jó szakember” képzését ismeri el, ma még olyan, szinte kizárólagos elvként, ami mellett másnak nincs különösebb jelentősége. Minden egyéb dolog többletnek számíthat, amitől szabadulni kellene; de nem lehet. S ezért személy szerint talán senkit nem terhel felelősség.

A növekvő követelményekre a hallgatóság reakciója az, hogy megkérdőjelezi bizonyos tantárgyak (vagy tananyagrészek) oktatásának szükségességét, de az egyetem, mint egy hatalmas sterilizátor, „megtisztítja” őket ezektől a fertőző sugallatoktól. „Vagy megszerzed a diplomát, vagy kibuksz!” — ez a figyelmeztetés ráhangolja a hallgatókat egy olyan viselkedésmódra, amely a tanulási szentségét — megszenteltségét — megőrizni akarja. Nem alakul ki a tanulás és a tudás társadalmi értékének felismerése, a készülő szakember értelmiségi (tehát nemcsak szakmai) elhivatottsága. Mindez a pályakezdés számos konfliktushelyzetével és azok (töbnyire) konformista megoldásával bizonyítható.

ismétel, de nem természetes — és nyilván nem is így van —, hogy a kisvárosi gimnáziumokból jöttek azért buktak ki vagy váltak évismételőkké, mert nem tanultak. Itt másról van szó.

Ennek alapján fogalmazódott meg bennünk a következő feltevés: ha a kibukottak és ismétlők csaknem száz százaléka kisvárosi gimnáziumokban érettségizett, akkor nem kis hányaduk falusi általános iskolába kellett hogy járjon. A 12 évi tanulás, a felvételi vizsgára való szorgalmas készülés az egyetemre kerüléshez szükséges pontszám elérését még lehetővé tette (és itt a hátrányos helyzet, az esélytelenség nem jelentkezik), de a későbbiekben az esélyegyenlőség megszűnt, fokozatosan tudásbeli egyenlőtlenségbe ment át, ami a hátrányos helyzet létezését bizonyította. Valóban beszélhetünk hátrányos helyzetéről? Ha igen, akkor ennek valahol másutt is — tehát nemcsak a kibukásban — le kell csapódnia. Például abban, hogy egyre kevesebben jelentkeznének orvosegyetemre olyanok, akiknek az iskolai „előlétele” erősen vidéki — falusi és kisvárosi — jellegű. Ebben a visszajelzés szerepet játszat, mert a kibukott iskolák nyilván értesülnek „gyermekük” egyetemi sorsáról.

A fentiekre cáfoló vagy bizonyító céllal megkérdőjeleztük 485 orvostanhallgatót: 1. hol fejezte be általános iskolai tanulmányait és 2. hol érettségizett? A kapott adatok — enyhén szólva — meglepőek és nagyon elgondolkodtatók. Ami az általános iskolát illeti: falun végzett a válaszolók 30,1 százaléka, kisvárosban 22,4 százaléka és nagyvárosban (megyeszékhelyen) 47,5 százaléka. Ez mint összesített, globális arány végső soron elfogadható. Évfolyamokra bontva azonban feltűnőek az eltérések. A felsőbb évfolyamokról visszafelé haladva ugrásszerűen csökken a falusi és növekszik a nagyvárosi általános iskolában végzettség aránya. Falun végzett az ötödévesek 41,0 százaléka, a harmadévesek 32,2 százaléka és az elsőévesek 15,1 százaléka! A nagyvárosi iskoláknál, ugyanezt az évfolyamsorrendet követve, ezek az arányok: 20,8 százalék; 43,5 százalék; 58,6 százalék; és 55,9 százalék.

Mi a helyzet az érettségivel? Az előbb említett évfolyamok hallgatói (a negyedévesekről nem tudunk adatokat beszerezni) összesen 54 helység gimnáziumaiban érettségiztek. Ezen belül az összes hallgató 64,8 százaléka Debrecenből (151 fő), Miskolcra, Egerből, Nyíregyházáról, Szolnokra (11 fő), Győről (2 fő) és a fővárosból (6 fő) verbuvalódott (más nagyvárosok és megyeszékhelyek nem szerepeltek). A maradék 35,2 százalék negyvenhárom kisvárosi (nagyközségi) gimnáziumból „származik”.

Itt is megfigyelhető egy, a kisvárosok „rovására” végbemenő folyamat. Amíg az ötödévesek 62,9 százaléka érettségizett az előbb felsorolt helyeken, ez az arány a harmadévesek 64,5 százaléka, a másodikévesek 67,9 százaléka és az első éven már 69,0 százalék. A kisvárosok gimnáziumai tehát 37,1 százalékról 31 százalékra szorultak vissza.

Ha ezek után ismét feltehetjük a kérdést: tünet vagy tendencia? — akkor véleményünk szerint az utóbbiról van szó. Ennek számtalan oka van, amelynek megválaszolásához több összefüggés konkrét megismerése szükséges (és ezt a munkát a közeli jövőben kívánjuk elvégezni). Az azonban minden bizonnyal helytálló, hogy a társadalmi mobilitás lelassulása, az értelmiség (ezen belül az orvos-értelmiség) önreprodukciója nagyban hozzájárul annak a folyamatnak erősödéséhez, ami a falu és a kisváros esélyeit orvosegyetemre vonatkozásban tovább rontja.

„Sirattunk...”

December 10-én, a múlt szombaton a diákváros utolsó rendezvényének, a „diákvárosi sirattunk” adott otthont Debrecenben az Ifjúságpolitikai Klub. A „búcsúztató” a Tóth Árpád Gimnázium volt: ok adták meg az „utolsó kenetet” annak a rendezvénysorozatnak, mely értünk, diákokért indult, s amelyet ideje lejártával közösen „sirattunk” vetélkedővel, zenével, diákszínházzal, vitákkal, filmvetítéssel, mindezzel lefoglalva az IPK összes termét.

A program délután három órakor megnyitással kezdődött. Lehoczky Zsuzsa, a KISZ debreceni bizottságának középiskolai felelőse, Kovács László népművelő, az IPK munkatársa, és Kóvári Miklós, a városi klubtanács elnöke, a városi tanács művelődésügyi osztályának főelőadója összefoglalták a diákváros főbb eseményeit. Elmondták, hogy mind többen neveznek be az iskolák közötti vetélkedősorozatba, az Egy, két há... tűz! címűbe. Szóltak az ősi diákvárosok találkozásáról, majd a Tóth Árpád Gimnázium képviselője átvehette az ifjúsági klubtanács vándorserlegét.

A megnyitót követően színhely változatos műsoraiból válogathattak a jelenlévők. A klubteremben beszélgetés és vitát folyt a KISZ-ről, a klubmozgalomról, a középiskolások kultúrájáról s még sok egyébéről. A vitát blues, dzsessz és ragtimehallgatás követte, majd a Novus, a Maraca s az Agócsi-Tüske duo szórakoztatta a „korcsmába” beérőket. A „korcsma” árukinlátatát egy harmadikos osztály állította össze, szülői segítséggel. A pódiumteremben két második osztály amatőrszínpadának bemutatóját rendezték meg. Összeállított láthatunk Örkény István novelláiból Muppet-show címmel és egy Caesar című szatírából. Színes, ötletes előadások voltak, bár az utóbbi, jellegénél fogva, elbirt volna szakirányítást is. A budapesti Jibraki-társulat produkciója követez, korhó jelmezben, s igazi színházhangulatot teremtve „A fátyol titkai”-val.

Hat órátkor kezdődtek a koncertek a kissé gyámoltalannak tűnő püspökladányi Ragtime Band és a vegyes stílusú képviselő, egyben remek szólóistát felmutató szegedi Névtelen Nulla együttes közreműködésével.

A kiállítóteremben rockzenei vetélkedőn mérhették össze tudásukat a zenebarátok, miközben az előtérben folyamatosan üzemelt a videoshow — Muddy Waters, John McLaughlin, valamint a ZZ Top együttes fészereplésével. Az érdeklődők az Utolsó valcer és a Mindhalálig zene című filmeket tekinthették meg az előadótérben. A program este tíz óráig tartott. Semmi kétség: a rendezvény sikeres volt.

Sally Edít

Dr. Frenkl György, a DOTE KISZ-titkára

Kis karácsony, nagy karácsony?

Mindig a gyermekkori emlékek a legszebbek. Szinte minden karácsonykor eszembe jut egy két-éves koromból. Szüleimmel ülünk a megterített, gyertyafényes, ünnepi asztalnál, fenyőillat, Grimm legszebb meséi, aranyhajú baba, bolyhos macskó. Puha meleg mindezt, mesebeli féltőm, nagymamaéknál friss süteményillat vár, s a világ legszebb hangja csengője a karácsonyán.

Mindent rám költhetnek

Ivet? 16 éves, szakmunkás-tanuló, nevetve kérdez vissza: — Mit szeretnél karácsonyra? Most éppen egy minimagára áhítozom, amelytől utca is lehet hallgatni, olyan 3500 forintosa. De ha nagyon akarom, éppen karácsony nélkül is megkapom.

— Olyan jól álltok anyagiilag?

— Hát... nem tudom, apám elég jól keres, három műszakban dolgozik, anyám gépirónó. Úgy 7-8 ezer forint biztosan összejön havonta.

— Am ha belegondolsz, a rezi, a koszt, és az egyéb alapvető dolgok kifizetése után nem sok marad ebből a pénzből!

— De ami marad, azt mind rám költethet, egyedüli gyerek vagyok, nincs testvérem.

A két óra

Zsolt is gimnazista, harmadikos, tétován felel, szemüvegét gyakran megigazítja: — Nem könnyű a dolgom, szüleim elváltak, én anyuval vagyok. Apuval is tartom a kapcsolatot, de mégis olyan furcsa minden. Az ajándékozásban egyszerűen túlcitálok egymást, és mindegyik azt akarja, hogy csak az ő ajándékának örüljek. Tavaly is nagyon furcsa helyzet állt elő. Mindkettőtől kvarcórát kaptam, az apámé szuperbő, 12-féle zenét játszott, miniszámológép beépítve. Valahonnan külföldről hozatta. Anyuék meg olyan, amit itt lehet kapni az ékszerboltokban. De két órát csak nem hordhatok magammal! Megbántani pedig senkit sem akartam. Így aztán nagy általánosságban az anya óráját hordtam, amikor apámhoz mentem, az ő óráját vettem fel. Most már nem cserélgetem a vekkereket, mert az anyáét elhagytam (eladtam), és „muszáj” volt az apáét elővenni végleg. Azért elég humánusan oldottam meg, nem?

Mindenem megvan

Zsuzsa idegesen rázza a fejét: — Nem, egyszerűen nem tudom, melyik volt a legemlékezetesebb karácsonyom. Tavaly gyönyörű vastag aranyláncot kaptam, de az nem divat, nem is hordom. Anyu azt mondja, hogy kellett az, legalább megvan bentem az érték. Vagy a tavalyelőtti sífelszerelés? Igen, talán az volt eddig a legklasszabb. Igaz, hogy síelni ritkán tudok elmenni, de a síruhat megcsodálták a gimiben, nekem volt először.

— Most mit szeretnél kapni?

— Nehéz kérdés. Tulajdonképpen mindenem van, anyuékra bízom, legyen ez az ő gondjuk.

— Te mit ajándékozol nekik?

Ajándék az ágy alatt

Hárman vagyunk testvérek, nálunk mindig külön szennáció egy karácsony. Én

Kis karácsony, nagy karácsony?

— És te mit fogsz ajándékozni szüleidnek?

— Én? Hát tőlem nem várhatnak túl sokat, a zsebpénzemből és az ösztöndíjamból. Tavaly zsebkendőt meg bort vettem, lehet, hogy most is ugyanez lesz.

— Te minek örülnél a legjobban?

— Egy kétszemélyes sátor nagyon jó lenne. Imádom sátorozni, kirándulni, és mindig kölcsönzök, veszem ki, vagy ha van kitől, hát kölcsönkérem. De egy saját sátor, az mégiscsak más! Persze azzal is tisztában vagyok, hogy nem könnyű engedheti meg az anyagi helyzetünk, hogy valahol ekkora értékű ajándékot kapjon. Jövőre már ügyis dolgozni fogok és akkor ösztöndíjjal meg tudom szerezni magamnak.

Karácsony, a béke és a szeretet ünnepe

Ajándékozunk és ajándékokat kapunk. Szerencsére jól élünk, gazdagabbak vagyunk. S ezt úgy próbáljuk megfoghatóvá tenni, hogy berakjuk a karácsonyfa alá. Holott egy aprócska ajándék, sok szeretettel körítve néha értékesebb, mint az egész világ.

A két óra

— És te mit fogsz ajándékozni szüleidnek?

— Én? Hát tőlem nem várhatnak túl sokat, a zsebpénzemből és az ösztöndíjamból. Tavaly zsebkendőt meg bort vettem, lehet, hogy most is ugyanez lesz.

— Te minek örülnél a legjobban?

— Egy kétszemélyes sátor nagyon jó lenne. Imádom sátorozni, kirándulni, és mindig kölcsönzök, veszem ki, vagy ha van kitől, hát kölcsönkérem. De egy saját sátor, az mégiscsak más! Persze azzal is tisztában vagyok, hogy nem könnyű engedheti meg az anyagi helyzetünk, hogy valahol ekkora értékű ajándékot kapjon. Jövőre már ügyis dolgozni fogok és akkor ösztöndíjjal meg tudom szerezni magamnak.

Karácsony, a béke és a szeretet ünnepe

Ajándékozunk és ajándékokat kapunk. Szerencsére jól élünk, gazdagabbak vagyunk. S ezt úgy próbáljuk megfoghatóvá tenni, hogy berakjuk a karácsonyfa alá. Holott egy aprócska ajándék, sok szeretettel körítve néha értékesebb, mint az egész világ.

Gargya Erika

Dr. Szokodi József (DOTE)

A cél még elérhető

Sürgős változásokra van szükség

A DMVSC-labdargólok őszi teljesítményéről

Régen búcsúzott úgy csapat a labdarúgó NB I-től, mint ahogy 1983 tavaszán a DMVSC kivonult labdarúgásunk élvonalából. Az őszi hetedik hely után tavasszal meg három fordulóra a befejezés előtt sem állt „bukásra” Kovács Ferenc csapata — mégis kiesés lett a dolog vége.

A csapat az NB II-be került. Aki tudott, menekült a fedélzetről. Kovács Ferenc is kijárta szerződése felbontását, a válogatott játékosok közül Sallai bevonult katonának, Kerekes pedig leállt, a Ferencvárosba kívánt távozni.

A hajó süllyedni látszott. Aki józanul látta a helyzetet, az előtt világos volt: együtt kell tartani a csapatot, és még ebben az idényben visszavezetni az I. osztályba. Vagy pedig — sok év megfontolt csapatépítése, kemény munkája kárba vész.

A fentiek mellett távozott még Mohácsi és Timár. Sikerként viszont leigazolta Paróczai, a Honvéd válogatott hátvédjét és három DUSE-labdargótot: Magyar B.-t, Somogyi és Ballát. Mivel az MLSZ akkor még nem bontotta fel — Kerekes kérésére ellenére — a játékos DMVSC-vel kötött szerződését, így úgy tűnt, az első csapatát megnyerte a vezetés:

Kínlóadás, erőltetett játék

Négy hónappal később, amikor november 27-én véget ért a labdarúgó NB II őszi fordulósorozata, az élcsoporthoz a következőképpen festett.

1. Eger	19 12 5 2 39—21 29
2. HODGEP	10 10 6 3 28—16 26
3. DMVSC	19 9 7 3 31—21 25
4. Békéscsaba	19 9 6 4 46—26 24

Vonhatnánk le olyan következtetést is, hogy a DMVSC az élcsoporthoz van, harcban az első két hely egyikéért. Az együttes a 15. fordulójig veretlen volt, egy rossz sorozattól eltekintve (3 vereség egymást követően) eredményesen szerepelt.

Aki azonban a mérkőzéseket, azok döntő többségét látta, már nem vonhat le ilyen következtetéseket. A csapat ugyanis egész idényben mérsékelt teljesítményt nyújtott, és elsősorban az ellenfelek gyengeségének és nemegyszer szerencsésének köszönhetően, hogy sokáig veretlen maradt. Amikor már erősebb ellenfelek következtek, és Fortuna is elpártolt a gardától — akkor következtek a vereségek. Hangsúlyozzuk, hogy — talán a Kecskeméti mérkőzés kivételével — ezeken a vesztes mérkőzéseken nem játszott rosszabbul a csapat, mint általában...

Az első percekben a megilletődött ellenfél ugyancsak tisztelte a nagy nevekét (és jó képességű játékosokból) álló DMVSC-t. Aztán szinte minden mérkőzésen, ahogy telt az idő, egyre inkább ráébredt a rivális, hogy van keresnivalója. Ráébredt, hogy ez a DMVSC már nem a régi, nemhogy a tavaly őszi, de a gyengén sikerült tavaszi teljesítményt sem tudja elérni. A magához tért ellenfél így lassan átvette a kezdeményezést, helyenként fölénybe is került, a debreceni közönségnek pedig azt kellett látnia: csapata kínlódik, tervszerűtlenül játszik, erővel sem bírja, és az ellenfél ugyancsak megszorítja.

(A DMVSC 19 őszi mérkőzése közül egyet nyert három, kettőt pedig két gólkülönbséggel. Az összes többi találkozó szoroson alakult. A nagy nevű támadó sor három gólnál többet egyetlen alkalommal sem rúgott, három góllal is csak négy csapat hálóját terhelte meg.)

Mennyire hiányzott a felcsabadult támadójáték, az önbizalomnövelő fölényes, magabiztos győzelem! Végig szürkén, jellegtelennül, sáblanosan, arc nélkül

a játékosállomány nem gyengült, sőt sokak szerint erősödött is. A szakemberek egybehangzó véleménye szerint olyan képességű futbalisták voltak az együttesben, akik a Békéscsabával messze kiemelkednek az NB II-es csapatok közül.

Kovács Ferenc elárult helyére egy újabb nagy nevet, egy újabb mesterszót, dr. Lakat Károlyt szerződtette az egyesület. Az előjel tehát kedvezően alakult. Az NB II augusztusi rajtjánál úgy tűnt, reális mindaz, amit a DMVSC labdarúgó-szakosztályának új elnöksége célkitűzésében megfogalmazott.

Azaz: a csapat mindenképpen visszakérül az NB I-be.

Fontos tényező volt ez a közhangulat szempontjából. De már csak azért is, mert a labdarúgócsapat kiesését követően újra meg kellett teremteni a jó viszonyt az egyesület és a bázisvállalatok között. A többi sportág szempontjából is (bármily furcsán hangzik, de így van) majdnem létkérdés volt az, hogy a focisták jól szerepeljenek.

Egy labdarúgás-centrikus országban, egy labdarúgás-centrikus városban ezek akként is tények, ha esetleg sokan érthetetlennek tartják.

Felelősség

Valóban, ha feltesszük a kérdést: vajon kaphatunk-e választ erre. Ki a felelős, mi az oka annak, hogy a nem is olyan rég NB I-es dobogós almokt dédelgető sportklub labdarúgói össze az NB II-ben végeztek a dobogó harmadik fokán. Vajon miként fajultak idáig a dolgok? Miért lehetett hagyni, hogy a játékosok között szakadás történjen. Hogy a csapat elmentes csoportokra oszlong. Fél évvel ezelőtt a vezetés azért bírálta önmagát, mert túl nagy önállóságot adott Kovács Ferencnek. Vajon mennyit okultak a korábbiakból? Vajon szabad volt-e hagyni, hogy az új vezető edző, dr. Lakat Károly nullává degradáljon olyan játékosokat, akikre Debrecen labdarúgásának még szüksége van? Nem egy játékosról van szó, és nem is kettőről. Vajon miként lehetett értékelni a vezető edző azon kijelentését, hogy a DMVSC a 6-8. helyre jó a II. osztályban? Vajon ki látta, ki ellenőrizte az edzőmunkát?

Teljesítette-e a vezetés a feladatát? Megteremtette-e a nyugodt körülményeket, a megfelelő feltételeket az eredményes szerepléshez?

Természetesen, menet közben, amikor hétről hétre mérkőzéseket játszik a csapat, nehéz a változásokról dönteni. (Ígaz, sok mindentől azért már év elején lehetett volna tájékozódni.) Az őszi idény mindenesetre most véget ért. Itt az idő, itt a lehetőség a változtatásra.

A DMVSC a tabellán olyan pozíciókat foglal el, hogy még semmi sincs veszve.

Átgondolt átszervezéssel, frissítéssel, személyi változással a bajnokság elején megfogalmazott célok még elérhetők.

Ha január 3-tól egy tervezett, komoly munka kezdődik. Kemény alapozással, nyugodt légkörben. Ha rend lesz a fejekben, ha rend lesz a szakosztályban és az egyesületben is.

STATISZTIKÁK

A DMVSC az első félidőben összesen 14 gólt rúgott, a második félidőben pedig 17-et. Elgondolkodtató a kapott gólok mérlege. Az első félidőben mindössze ötször vették be Szűcs kapuját. Nem volt olyan találkozó, amikor szünet előtt már kétszer megzördült volna a debreceni háló, a második félidőben viszont 16 gólt rúgtak a DMVSC kapujába.

A hazai mérleg: hat győzelem, három döntetlen, egy vereség. 21—13-as gólkülönbség. Az idegenbeli: három győzelem, négy döntetlen, két vereség. 10—8-as gólkülönbség. Mint látjuk, az idegenbeli mérleg 50 százaléka felett van. Reméljük, ez tavasszal is így lesz, hiszen akkor tízszer játszik idegenben a DMVSC. Igaz, rangadóra csak Békéscsabára utazik.

A DMVSC a második fordulón a táblázat élére ugrott. Az ötödik fordulón visszaesett a negyedik helyre. A 11. fordulón már ismét feljutó helyen van a csapat, sőt a 13. fordulón a harmadikkal szemben négy pont az előnye. Mégis a 16. fordulón már megint a negyedik helyen áll a garda és az idényt a harmadik helyen fejezi be.

GÓLOK

A DMVSC labdarúgócsapata 31 gólt rúgott az őszi idényben. Ennél többet hat együttes is szerzett. Kapott gólok tekintetében csak két együttes jobb a DMVSC-nél, de a 21 kapott gólt mégiscsak soknak találjuk.

A házi góllövőlista eredménye. 7: Magyar B.; 6: Kerekes; 4: Selyem és Magyar Zs.; 2: Jankovics és Tóth; 1: Menyhárt és Paróczai. Mint látható, a csapatból egyetlen játékos sincs ott a góllövőlista élcsoportjában.

Fejes gólok. Feltűnő, hogy Magyar B. hat gólt fejel továbbított az ellenfél kapujába. Rajta kívül Menyhárt és Kerekes volt egyszer-egyszer hasonló módon eredményes.

A 16-oson kívülről, úgymond átlövésről 9 gólt szerzett a DMVSC. Selyem, Magyar Zs. és Tóth 2—2 alkalommal, Jankovics, Kerekes és Paróczai pedig egyszer-egyszer.

Büntetőt egyszer rúgott a DMVSC. Kerekes ezt ki is használta. Ugyanakkor a DMVSC ellen háromszor ítélték 11-est, Mindháromból gólt lett.

Erdekes megvizsgálni azt is, hogy idegenben kik szereztek a DMVSC góljait. Feltűnő például, hogy Kerekes egyszer sem talált a hálóba. A 10 gólból egy öngólból esett, öt pedig a 16-oson kívülről. Ugynevezett akciógólt idegen pályán alig rúgott a csapat. Magyar B. fejelet két gólt a Szolnok ellenében és a 16-oson belülről rajta kívül csak Selyem vette be kétszer az ellenfél hálóját — idegen pályán.

Vásárhelyi fölény

Elkészítettük azt a táblázatot, amelyben csak azokat az eredményeket vettük figyelembe, melyeket a négy NB I-re pályázó csapat egymás ellen ért el. A táblázat kissé csalóka, mert az Eger együttes valamennyi rangadóját otthon vívta. A másik három csapat viszont csak egyszer játszott hazai pályán, kétszer pedig idegenben.

A tanulság szerint a nehéz mérkőzéseken a Hódmezővásárhely együttese bizonyult a legjobbnak. Feltűnő, hogy még gólt sem kaptak a rangadón. Sajnálatos, hogy a DMVSC a riválisok ellen mindössze egyetlen pontot szerzett. Pedig ezeknek a találkozóknak a pontjai duplán számítanak. Tavasszal feltétlenül javítani kell a mérlegben, hogy az legalább ötvenszázalékos legyen.

1. HODGEP	3 2 1 — 2—0 5
2. Eger	3 2 — 13—2 4
3. Békéscsaba	3 — 2 13—4 5
4. DMVSC	3 — 1 2—4 1

Czikora és Paróczai

A 19 NB II-es bajnoki mérkőzésen két játékos szerepelt az első perctől az utolsóig: Szűcs István és Paróczai Sándor. Ime a további lista: 18: Szigeti, Menyhárt, Magyar B. és Czikora; 17: Magyar Zs.; 16: Selyem; 15: Szűcs J., Jankovics és Kerekes; 14: Deákvári; 12: Fodor és Tóth; 5: Somogyi és Farkas; 3: Kiss J.; 1: Till. Egyszer sem kapott játéklehetőséget Mező, Balla és Szabó II.

Az előbbi adatok csalóka is lehetnek, hiszen akad olyan játékos, aki nagyon sokszor csak csereként lépett a pályára, illetve őt cserélték le. Ime az a lista, mely arról számol be, kit hányszor kellett lecserélni.

8: Selyem; 4: Somogyi; 3: Jankovics; 2: Menyhárt, Deákvári, Szűcs J., Magyar B., Magyar Zs., Tóth és Kiss J.

Ime azoknak a névsora, akik csereként léptek pályára. 7: Tóth; 4: Selyem, Farkas és Fodor; 3: Magyar Zs.; 2: Somogyi, Jankovics, Czikora; 1: Kerekes, Till és Szűcs J.

A Kazincbarcika elleni mérkőzésen még az is előfordult, hogy a 36. percben pályára lépő Somogyit a vezető edző a 77. percben lecserélte.

A táblázatok alapján egyértelműen kitűnik, kik azok a játékosok, akik élvezhetik a vezető edző bizalmát. Kiderül néhány furcsaság. Például, hogy a két „karmester-jelölt” közül Tóth 3, Selyem pedig 4 mérkőzést játszott végig. Egyértelmű tehát, hogy ebben a kulcsfontosságú pozícióban nem volt igazi jelöltje a vezető edzőnek. Nyilván erőlteti, kondicionális gondokra a visszavezethető ez, de az mindenképpen elgondolkodtató, hogy játékmester nélkül futbalozott a csapat egy teljes szezon. Velük kapcsolatban az is gond, hogy mivel mindketten szinte kizárólag a támadással foglalkoznak, így egyszerre szinte nem szabad őket pályára küldeni. Ha csak — nem változnak előnyükre.

Feltűnő, hogy az átigazolási időszakban DMVSC-hez került három DUSE-labdargó közül Somogyi és Balla egyetlen mérkőzést sem játszott végig. Sőt: Balla egyetlen percet sem...

A fiatalok közül egyedül Magyar Zs. kapott bizalmat. (Ígaz, ő is Selyem is részben már tavasszal beépült a csapatba. Meglepő, hogy a hétről hétre közepes vagy annál is rosszabb teljesítményt nyújtó gardába egyszer sem tudott beférni az ifjúsági korú Szabó II. vagy Honti, Till pedig 8 percig élvezte edzője bizalmát.)

Szólni kell még Farkasról, aki egyszer volt kezdő játékos (az első fordulón).

Mivel ő a csatársor többi posztján (nemcsak jobb-szélén) használható, így érthető, hogy még akkor sem került a csapatba, amikor négy támadóval játszott az együttes és Jankovicsot már „leírta” a vezető edző. Ha posztonként vizsgáljuk az összeállítást, akkor

Paróczai Sándor

Czikora Mihály

az tűnik szembe, hogy a beállós poszton hatan is játéklehetőséget kaptak, és szinte állandóan változott a középpályásor összetétele. Összesen nyolcan szerepeltek a középpályán. A DMVSC hatszor is kipróbálta a négycsatáros felállást. Ez mindenképpen progresszív törekvés, hiszen a közönség is a támadójátékot kedveli, mindenki számára az újult élményt, ha gólok rúg a csapat. Mégis, egyértelműen úgy tűnt: a DMVSC nem készült fel erre a játékre. Magyar B. és Kerekes egyáltalán nem értette meg egymást, sőt az első hat fordulón jól játszó középzsatár, Magyar B. teljesen visszaesett. Nem volt számára terület a kibontakozásra. Az is látszott, hogy nem gyakorolták ezt a játékot.

A védelemben pedig Szigeti számára volt ugyancsak szokatlan, amikor sepregető nélkül „egy az egyben” kellett játszania. Ezekből a szituációból gyakran alakult ki gólvesztély a debreceni kapu előtt. A legegyszerűbben mindez a Kazincbarcika elleni találkozón kristályosodott ki. A kevés mozgással játszó DMVSC-t 2—0-s vezetésről majdnem megverte — az akkor játékevezető által is támogatott — Kazincbarcika.

De nézzük a játékosok egyenkénti értékelését. Szűcs I. — Legrosszabb debreceni évet zárta a rutinos kapuvédő. A rangadókön potyagólokat kapott. Tavasszal el kell érnie NB I-es formáját. Mező — A második számú kapuvédő, Szűcs gyengébb formája ellenére egyszer sem kapott játékle-

hetőséget. Paróczai — Főleg az első találkozókon kiróbbanó formában játszott. Egyértelműen a csapat nagy értékévé vált. Később néha az volt az érzésünk, hogy beleszűrjük a csapatba. Persze, ne várjuk egy játékosról, hogy állandóan csúcsformában legyen. Szigeti — Tavasszi jó teljesítményét nem tudta megismételni. Főleg akkor látszott bizonytalannak, amikor sepregető nélkül játszott a csapat. Ennek ellenére többször is a jók között emlegethettük. Deákvári — A védőjátékban megfelelően nyújtott, de mivel sokszor nem volt embere, gyakran előretört. Tájémadásban viszont csak fej-tájkáját lehetett kamatoztatni. Fodor — Gyorsaságát kihasználva sokszor tört előre, de beadását már ritkán sikerült. Kapkodó játéka erőszótt, hogy nincs elég önbizalma. Szűcs J. — Nagy lelkesedéssel küzdött a mérkőzéseken. Sajnos, még nem érte el sérülés előtti formáját. Menyhárt — Nagy területen, elszántan küzdött — sok-sok hibával. Mindenesetre a csapatszerkezetben helye van. Czikora — Az egyetlen játékos, aki felülmúlta korábbi teljesítményét. Végig egyenletes formában játszott, reméljük, egyszer bizonyítja majd, hogy nemcsak az NB II-ben képes erre. Tóth — Általában csereként jutott szóhoz és ilyenkor kapkodott, ellővöldözött a labdák. Hol van most az a játékos, akiből Kovács Ferenc egy értékes labdarúgót faragott? Selyem — Fizikailag nem bírja a mérkőzéseket. Ha nagyobb akaratereje lenne, ha szakvezető is mellette állnának, nagy játékos lehetne belőle. Somogyi — Alig jutott szóhoz, pedig átlóvesztélyre nagy szükség lehetett volna — főleg, amikor a négy csatár betömölytette az ellenfél védelmét. Till — Nyolc percig láttuk játszani. A tehetséges játékos talán nagyobb figyelmet érdemelne. Magyar Zs. — A gyors, jó képességű szélső elmaradt a várakozástól. Nehezen tud ráhangolódni egy-egy mérkőzésre, mintha belőle is hiányoznának az akaratitényezők. Hamar elvesztíti kedvét. Magyar B. — Kerekes „megjelenésig” nagy területen is jól játszott. Gólokat fejelet, de a két középcsatáros játékban már nem találta fel magát. Kerekes — Nem nyújtotta azt, amit egy válogatott futballistától várni lehetett. Nem ment be a húsdarálóba, inkább feldobta magát. Jankovics — Az érzékeny játékosra sokkolólag hatott az öltözői légkör. Teljesen elvesztette vállalkozókészségét, önbizalmát. Farkas — Mivel alig jutott szóhoz, nem érezte jól magát ebben a közegben. Konfliktusai talán megoldódnak, hiszen Kerekes távoztával minden bizonnyal több zűkség lesz rá. Kiss J. — Hirtelen kapott játéklehetőséget és a sérüléséből felépült rokonszenves játékos számára ez túl gyorsan jött.

AZ ÖLDALT ÍRTA: DOMBROVSKY ADÁM

Ülést tart a megyei tanács

A Hajdú-Bihar megyei Tanács december 21-én, szerdán délelőtt 9 órai kezdettel ülést tart a tanács székházának I. emeleti tanácstermében.

Napirenden a megyei tanács 1984. évi költségvetésének és fejlesztési alapjának, valamint a helyi tanácsok kötelező előírásainak megvitatása és jóváhagyása szerepel.

A kereskedelmi osztály ügyrész feladatainak végrehajtásáról számol be az osztály vezetője.

A közigazgatás korszerűsítésével kapcsolatos kérdésben is döntenie kell a testületnek: tanácsrendeletet alkotnak a nagyközségi tanácsai szervek közvetlen megyei irányítás alá vonásáról.

A megválasztása óta folytatott tevékenységéről számol be a megyei tanács tagok püspökáldányi járási csoportja.

„Ezt már lenyilatkoztam...”

A klasszikus nyelvújítás fénykorában gyakran keletkeztek mosolygásra ingerlő szavak. Új szavak napjainkban is kelteznek, de ezekért Kazinczytól valószínűleg nem kapnának díjat. Ugyanis ezek az „újdonság” szavak nem mosolyra, hanem bosszankodásra készítettek.

A minap a rádióban két interjúban hallottam az új igekötős ígét: „... lenyilatkoztam”. Így, egyes szám első személyben, tárgyaz ragozásban. A bosszantó az volt, hogy nem alpműveltséggel rendelkezők mondták, hanem egy kritikus s egy színművésznő. Tulajdonképpen ismételni tudták volna már korábban elmondott nyilatkozatukat, ezért használták az új igekötős ígét.

H. Cs.

BORVERSENY. Gyümölcs-borok versenyét rendezik meg a debreceni kertbarátok részére december 19-én, hétfőn délután 5 órától a Kőlcsey Művelődési Központban.

KARÁCSONYI KONCERT. A püspökáldányi zeneiskola tanárai, növendékei és a helyi AFESZ kórusa karácsonyi koncertet ad december 20-án, kedden délután 5 órakor a püspökáldányi járási könyvtár olvasótermében.

TALAJVIZMÉRÉS GAMMA-SUGARAKKAL. Magyar szabadalom alapján kidolgozott eljárást használtak az idén kísérletképpen néhány dunántúli gazdaságban a talaj víztartalmának mérésére. A gamma-sugaras módszerrel akkor lehet kimutatni a talaj vízhiányát, amikor a növények még nem érzik azt. Az időben elkezdett öntözés bőven kárpótolja az alkalmazókat a viszonylag magas mérés; költségeikért.

TÉLI ÉJSZAKA

(Ikliódy János felvétele)

Tudományos ülés Juhász Nagy Sándor tiszteletére

Száz éve született Juhász Nagy Sándor, századunk egyik jelentős polgári politikusa, a Károlyi-kormány minisztere, a Debreceni Reform Társaság vezetője. Ebből az alkalomból tudományos emlékülést rendez tiszteletére a TIT megyei szervezetének történelmi szakosztálya és a DAB történelmi tudományi munkabizottsága december 19-én, hétfőn fél

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: GÖRÖMBÖLYI LÁSZLÓ — TEL.: 12-144

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Időnként felszakadozik a felhőzet, már csak szórva esik a déli szél sokfelé élénk, helyenként erős lesz. A legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 5, plusz 10 fok között alakul.

1983. DECEMBER 18., VASÁRNAP
AUGUSZTA NAPJA

A Nap két 7.27 — nyugszik 15.54 órakor
(Debreceni adatok: 7.16 és 15.43)

IRODALMI EST. Merényi Judit előadóművész és Baranyi Ferenc költő közreműködésével tartanak zenés irodalmi estet december 19-én, hétfőn délután 6 órakor a biharkeresztesi nagyközségi könyvtárban.

JOGI TANÁCSADÁS. Ingyenes jogi tanácsadást szerveznek a Megyei Bírószág KISZ-szervezetének tagjai hétfőn, december 19-én a Kőlcsey Művelődési Központ felújított stúdiójában.

KÉPZŐMŰVÉSZETI VÁSÁR. Karácsonyi képző- és iparművészeti kiállításon és vásáron kaphatnak ötleteket a karácsonyi ajándékozashoz az érdeklődők december 24-ig Debrecenben az ifjúságpolitikai klub kiállítótermében (Kossuth utca 1. szám).

KI MIT TUD BULGÁRIA-ROL? A Bulgáriát bemutató rendezvénysorozat zárónapján, december 19-én, hétfőn délután 3 órakor kerül sor a Banyai Júlia Általános Iskolában arra a játékos vetélkedőre, amelyen a résztvevők Bulgáriával kapcsolatos ismereteikről adnak számot.

FELÚJÍTJÁK A MŰZEU-MOT. Kilenc hónapra bezárják, s közben felújítják a székesfehérvári Magyar Alumíniumipari Múzeumot. A tervek szerint jövőre, szeptemberben a magyar alumíniumipar születésének 50. évfordulójára nyitják meg újra a kiállítóhelyet.

FÖLDGÁZMEZŐ SZABOLCSBAN. Penészek közeg határában földgázmezőre bukkantak a Nagyalöldi Kőolajkutató Vállalat szakemberei. A kutatófúrások tanúsága szerint jó minőségű, gazdaságosan felhasználható földgáz rejt a föld ezen a vidéken.

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Százhusz évvel ezelőtt, 1863. december 18-án született, és 81 éves korában, 1944-ben hunyt el Bogdányi Ödön víztérítő mérnök, ismert hidrológus, az első világháború idején a baloldali mérnökmunkálatok vezetője.

Tanulmányait a budapesti Műegyetemen végezte, majd 1890-ben állami szolgálatba lépett. 1893-tól az Országos Vízügyi Igazgatóság munkatársa, 1916-tól a budapesti kultúrmenedzsi hivatal vezetője, miközben Műegyetemen is oktató. A polgári demokratikus forradalom és a Tanácsköztársaság idején ő vezette az Országos Vízügyi Igazgatóságot, s kidolgozta a tanácskormány vízügyi programját. Haladót magatartása miatt 1920-ban nyugdíjazták.

Még 1894-ben megszervezte az árvizek előjelzését. Sokoldalú szakirodalmi tevékenységével a vízügy és a hidrológia legkorszerűbb eredményeit közvetítette és fejlesztette tovább. Az 1910-es években szerkesztette a Vízügyi Közleményeket. Emelkezett 1951-ben a Magyar Hidrológiai Társaság Bogdányi-érem néven évenként kiosztásra kerülő kitüntetés alapítóját a vizsgáldoklás valamely ágában elért kimagasló tudományos munkásság jutalmazására.

KIÁLLÍTÁS. December 16-án Földesen az általános művelődési központban megnyitották a Gondá Zoltán grafikaiból rendezett kiállítást. A tárlaton mintegy 30 linóleumszert és tollrajz látható — december 31-ig.

VASTAGODIK A JEGPÁNCÉL. A hét közepére úgy megerősödött a Balaton jegpáncélya, hogy néhány partszéli kőzetet már birtokba vehettek a korcsolyázók és a jegkorongozók. A legnépszerűbb téli balatoni szórakozással, a fakutyázással azonban egyelőre még várni kell addig, amíg a parttól távolabbi területeken is biztonságos lesz a jeg.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIÓ

MOZI

D. B. Cooper üldözése (amerikai). Vig ma hn. 4. 6. f. 9. hétfő n. 10. n. 12. hn. 4. 6. f. 9. Apolló ma n. 10. n. 12. hn. 2. 8. hétfő n. Meteor ma n. 6. n. 8.

A matróz, a kozák és a hamiskártyás (szovjet). Vig ma n. 10. Apolló ma 4. 6. hétfő hn. 2. Meteor hétfő 3. n. 6.

Viva, Zapata! (amerikai). Filmklub hétfő n. 3. n. 7. n. 9.

A bírodalom visszavág (amerikai). Meteor mese hétfő n. 3. n. 6. Bűn és bünhődés II-III. (szovjet). Művész ma, hétfő f. 8.

Eltűntnek nyilvánítva (amerikai). Meteor hétfő n. 8.

Ez igen! (amerikai). Klinika ma 5. Horvath Árpád hétfő 9.

A háborúnak vége (francia-svéd). Művész ma, hétfő f. 8.

Hüvelyk Panna (japán). Vig hétfő 2.

Az ismeretlen katona lakkcipője (bolgár). Híradó hétfő hn. 4.

János vitéz (magyar). Meteor mese hétfő 3. n. 6.

Jézus Krisztus szuperzár (amerikai). Dela ma f. 4. 2. 6.

Kopaszkutya (magyar). Híradó ma f. 12. hn. 2. hn. 6.

A kutya éji dala (magyar). Klinika hétfő 5.

Az oroszán ugrani készűl (magyar). Híradó hétfő f. 12. hn. 2. hn. 6.

Pledone Egyiptomban (olasz). Híradó ma f. 10. hn. 8.

Sebessegláz (olasz). Horvath Árpád ma f. 4. f. 8.

S. O. S. Concorde (olasz). Delta hétfő f. 8.

A szénbányász lánya (amerikai). Vig kamara ma f. 3. f. 5. f. 7. hétfő f. 5. f. 7.

Szuperexpressz (japán). Híradó hétfő f. 10. hn. 8.

Tecumseh (NDK). Delta ma 10.

Tükös nyomda Szófiában (bolgár). Híradó ma hn. 4.

Vízipók-csodapók (magyar). Vig ma n. 12. hn. 2. Apolló hétfő 4. 6. n. 10. n. 12. Meteor ma 3.

TELEVÍZIÓ

1983. december 18., vasárnap

BUDAPEST, 1. 7.58 Műsorismertetés. 8.00 Tévétorna. 8.30 Óvodások filmműsora. 8.30 Szervusz. Szergej! (ism.). 9.05 Orsbéll kronikák (ism.). 9.40 Hoanyó. NDK mesefilm a Grimm-tesztvérek írása nyomán. 10.35 Bűvésztörténet. 10.50 Hírek. 10.55 Az impresszionizmus. V. Francia képzőművészet filmisorzat. 14.37 Műsorismertetés. 14.40 Egy iskola története. Sárospatak. 15.40 Képzőművészet. 15.45 Reklám. 15.50 Ki fizeti a részt? 16.45 Műsorainkat ajánljuk. 17.15 Reklám. 17.20 Elmebajnokság. 18.00 Delta. Tudományos híradó. 18.25 Reklám. 18.35 A Községsegélytájékoztatója. 18.40 Tévétorna. 18.45 Esti mese. 19.00 A hét. 20.00 Hírek. 20.05 Petrocell. Amerikai bűnügyi filmsorozat. Türelés. 20.55 Savaria '83. Latin-amerikai táncok döntője. 21.35 Lola Blau. 22.40 Hírek.

BUDAPEST, 2. 19.58 Műsorismertetés. 20.00 Hírek. 20.05 A bolygó muzsikusa. A fiatal Richard Wagner. 21.00 Telesport. 21.30 Az „elcsérelt küldemények”. Angol filmvígjáték. 23.10 Képzőművészet.

POZSONY, 1. 8.30 Gyerekeknek. 11.00 A héten történt. 11.20 Utazás Rakycanyba. Tévékomédia. 12.00 Hangverseny. 13.00 Siúróverseny. 15.30 Nehézsúlyú a szerelem. Szovjet film. 16.40 Finnország—Csehszlovákia jégkorongmérkőzés. 19.30 Tv-híradó. 20.10 Három út hazafelé. Tévjáték. 2. rész. 21.15 A cseh zene múltjából. 22.00 Sporthíradó. 22.15 Portréfilm.

POZSONY, 2. 15.50 Híradó. 16.05 Tánccsere. 16.45 Mese. 17.50 Mese zenével. 18.20 Vételkedő. 19.00 Műsorajánlat. 19.30 Pedagógusok magazinja. 20.10 Shakespearé: Szentiványi álom. 21.00 Híradó. 21.15 Maria Braun házassága. NSZK film.

BUKAREST, 8.30 Császádi kór. 9.00 Honvédelem. 9.30 A fiatal életéből. 10.45 Gyermekvilág. 12.00 Vasárnapi album. 16.35 A képernyő a kicsinyeké. 17.00 Leonardo da Vinci élete. 1. rész. 17.45 A legkisebbeknek. 18.00 Tv-híradó. 19.20 Fialatloknak. 19.05 Ifjú

Nagaszaki felett. Film. 20.50 Tv-híradó.

UNGVÁR: 17.00 Filmbarangok kiutaja. 17.55 Sulzsenko Claudia műsora. 19.00 Tv-híradó. 19.35 A világ és a fiatalok. 20.10 Sportműsor. 20.55 Hírek. 21.10 Városom a buszkéregem. 21.40 Ismerőseink. Film.

1983. december 19., hétfő

POZSONY, 1. 12.55—15.30 Csehszlovákia—Kanada jégkorongmérkőzés. 16.30 Sportmagazin. 17.00 Katonák műsora. 18.00—18.25 Találkozás barátokkal. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Ebben a városban, ebben a pillanatban. Tévjáték. 21.30 Honvédelmi műsor. 22.00 Világhíradó. 22.15 Csehszlovákia—Kanada jégkorongmérkőzés, felvételről.

POZSONY, 2. 16.40 Svédország—Szovjetunió jégkorongmérkőzés. 19.15 Egy kis muzika. 19.25 Telesport. 19.30 Magyar nyelvű politikai műsor. 20.00 A Szovjet Tv zenés szórakoztató műsora. 20.30 Sportviszhangok. 21.30 Híradó. 22.00 Hasznos hely. Feliratos szovjet film.

BUKAREST: 19.00 Tv-híradó. 19.20 Gazdasági híradó. 19.25 Költészet. 19.35 A forradalom lángjai. Tv-játék. 20.25 Népművészet. 20.45 Tv-híradó.

RÁDIÓ

1983. december 18., vasárnap

KOSSUTH: 5.00—7.23 Előttünk a vasárnap! 7.23 Találkozások. 7.54 A Községsegélytájékoztatója. 8.00 Hírek. Lapszemle. Időjárás. 8.05 Ot kontinens hét napja. 8.20 Halhatókomp. 8.25 Edes anyanyelvünk. 12.40 Egy korty tenger. 12.50 Eugen Cicero zongorázik. 13.05 Mi a titka? 14.00 Operettslágerek. 14.35 Utazó kutatók. 15.00 Hírek.

3. MŰSOR: 7.00 A pécsi körzeti stúdió szerb-norvált nyelvű nemzetiségi műsora. 7.30 A pécsi körzeti stúdió német nyelvű nemzetiségi műsora. 8.00 Hírek. Lapszemle. Időjárás. 8.05 A 3. műsor programjából. 8.11 Komolyzenei szakkabacska. 10.00 Új zenei újság (ism.). 10.45 Ot kontinens hét napja (ism.). 11.00 Hírek. Időjárás. 11.03 Görög mitológiai tárgyú operaból. 11.52 A Berlini Filharmonikus Zenekar Bach-hangversenye. 13.00 Hírek. Időjárás. 13.03 Műsorismertetés. 13.05 A Cheap

Időjárás. 15.05 Művészelemek. 15.55 Reklámkalauz. 15.59 A nevető ember. 17.00 Hírek. Időjárás. 17.05 Víz és olaj... 17.35 Örökzöld dallamok. 18.15 Hol volt, hol nem volt... 18.28 Hallgatónk figyelmébe! 18.30 Hírek. Időjárás. 18.40 Közvetítés a gyulai Várszínházról. 20.10 Körümszék. 20.24 Tótsón egy óráig kedvenceivel! 21.24 Népdalok. 22.00 Hírek. Időjárás. Sport. Totó. 22.15 Operagyűjtemények. 23.00 Adolf Busch hegedűl. Rudolf Serkin zongorázik. 24.00 Hírek. Időjárás. 0.10 Madraglak. 0.25 Himnusz. 0.23 Vízjelző szolgálat.

PETŐFI: 6.00 Népszerű műzika — korán kelőknek. 6.55 A Petőfi rádió mai műsora. 7.00 Az unitarius egyház felőrlése. 7.30 Vasárnapi orgonamuzika. 7.54 Torna. 8.00 Hírek. Lapszemle. Időjárás. 8.05 Angyalkert. 9.04 Mit hallunk? 9.30 Magoról a magnóra (ism.). 10.10 Magyar művészek Offenbach operettjeiből énekelnek. 10.30—10.35 Hírek. Utközben. 11.00 69 perc a színházról. 12.10 Jól ebédhez szól a nóta. 12.30—12.35 Hírek. Utközben. 13.05 A hókrájk. Andersen mesejeit — Hevesi Sándor fordítása alapján — rádióra alkalmazta: Győző László. 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00 Ha még nem tudná... Decemberi tudományos mozaik. 14.30 Hírek. Utközben. 14.35 Tászkardió. 15.30 Reklámparadé. 15.35 Új nótafelvételeinkből. 16.00 Útközben hazafelé. 16.30—16.33 Hírek. 16.40 Reklám. Kb. 16.45 Sportösszegegyítő. Totó. 17.30 A 101. születésnapra. Kodály-portrévázlat. 18.30 Hírek. 18.33 Poptársaság. 19.55—20.00 Sport hírek. Totó. 20.30 Hírek. 20.33 Tarsalgó. 21.58 Sztárok szterodoban. 22.43 Népdalok. 23.00 Hírek. Időjárás. Sport. Totó. 23.15 Hull a hó. Könyvzene éjfélig. 24.00 Hírek. Időjárás. 0.10 Idegen nyelvű vízjelző szolgálat.

3. MŰSOR: 7.00 A pécsi körzeti stúdió szerb-norvált nyelvű nemzetiségi műsora. 7.30 A pécsi körzeti stúdió német nyelvű nemzetiségi műsora. 8.00 Hírek. Lapszemle. Időjárás. 8.05 A 3. műsor programjából. 8.11 Komolyzenei szakkabacska. 10.00 Új zenei újság (ism.). 10.45 Ot kontinens hét napja (ism.). 11.00 Hírek. Időjárás. 11.03 Görög mitológiai tárgyú operaból. 11.52 A Berlini Filharmonikus Zenekar Bach-hangversenye. 13.00 Hírek. Időjárás. 13.03 Műsorismertetés. 13.05 A Cheap

Trick együttes felvételeiből. 13.35 A zenelrodalom remekműveiből. 14.43 A szegedi dzsessznapok felvételeiből. 15.30 Egy újabb kicsi... 15.55 Kis magyar néprajz. 16.00 Csajkovszkij: Anyegin. 1827 Hires előadóművész felvételeiből. 19.00—19.03 Hírek. Időjárás. 19.35 Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermet. Kb. 20.15—20.35 Művészet és rajzoktatás. Kb. 21.40 Machaut-művek. 22.00 Világszínház. II. József császár. 23.30—23.33 Hírek. Időjárás.

NYIREGYHÁZA: 8.00 Hírek. Időjárás. Lapszemle. Evforulónaptár. 8.30 Hangszer-szólók. 8.50 Délelőtti baranzólók. (A tartalomról): Nezzük meg együtt! Mesterségünk címere: Százéves Nyíregyháza az iparitanuló-képzés — Slágerlista — Utca, terek, emléktáblák. 9.57—10.00 Műsorjelölés. (A nap szerkesztője: Gönczi Mária.)

1983. december 19., hétfő

KOSSUTH: 4.25—7.59 Jó reggelt! 8.00 Hírek. Időjárás. 8.05 Műsorismertetés. Kb. 8.20 Mai kulturális programok. 8.25 Verbunkosok, nóták. 9.00 A hét zeneműve. 9.30 A hét költője. 9.40 Ki kopog? 10.00 Hírek. Időjárás. 10.05 Nyitnikék. 10.35 Magyar előadóművészek felvételeiből. 11.25 A Magyar Néphadsereg Művészegyüttesének énekkara énekel. 11.39 Kedves Michele. 12.00 Déli kronika. 12.30 Ki nyer ma? 12.40 Reklám. 12.45 Válaszolóink hallgatónknak. 13.00 Zenei érdeklődés az elmúlt hét műsorából. 14.01 Népzenei kedvelőknek. 14.11 Új ember. 14.54 Edes anyanyelvünk. 15.00 Hírek. Időjárás. 15.05 A Magyar Néphadsereg központi fúvószenekara játszik. 15.28 Kötődés a tájhoz. 15.58 Hallgatónk figyelmébe! 16.00 Meis György operettfelvételeiből. 16.29 Látogatásban. 17.00 Hírek. Időjárás. 17.05 Tenor-küls. 17.30 Van új a Nap alatt. 17.45 Ének az esőben. Részletek. 18.12 Reklámkalauz. 18.15 Hol volt, hol nem volt... 18.25 Mai könyvajánlatunk. 18.28 Hallgatónk figyelmébe! 18.30 Esti magazin. 19.15 Új lemezekből. 20.00 Népdalok. 20.25 „A remény apró zenekara”. 21.30 Mozart: C-dúr (Linzi) szimfónia. 22.00 Hírek. Időjárás. Sport. 22.20 Tíz perc közpolitika. 22.30 A Rádiószínház bemutatója. Találkozás. 23.23 Zenekari muzsika. 24.00 Hírek. Időjárás. 0.10 Vízjelző szolgálat.

NYIREGYHÁZA: 17.00 Hírek. Időjárás. 17.05 Hétnyit. Hétfői információs magazin. (Közben: Hallgatónk leveleire választ a jogász, dr. Orosz Gyula — Fészekrakás '83. Ríporter: Tarnavölgyi György.) 18.00—18.30 Eszaktisztántúli kronika. Lapszemle. Hírösszegegyítő. Műsorjelölés. (A nap szerkesztője: Agoston István.)

PETŐFI: 4.25—7.59 A Petőfi rádió reggeli zenés műsora. 8.00 Hírek. Időjárás. 8.05 Petress Zsuzsa operettadatok énekel. 8.30 Hírek. Utközben. 8.35 Figyelmébe ajánlom! 8.50 Slágerműzeum. 9.50 Központi ügyeink. 10.00 Zenedelöl. 12.00 Ifj. Sánta Ferenc népi zenekara játszik. 12.30 Hírek. Utközben. 12.35 Kis magyar néprajz. 12.40 Táncczei koktél. 13.25 Enekló ifjúság. 13.35 Tánccsúszkák gondolkán. 13.45 Időjárás- és vízállásjelentés. 14.00 Kettőtől ötig... 17.00 A hasnyálmirigy-átültetéstől a „Z-akció”-ig. 17.30 Utközben. 18.35 Minden hangra emlékezem. 19.20 Sport. 19.25 Reklám. 19.30 Sportvilág. 20.00 Tip-top paradé. 20.30 Hírek. Utközben. 20.35 Senki többet! Harmadszor! 21.40 Vastaps. 22.30 Népzene. 23.00 Hírek. Időjárás. Sport. 23.20 Angot aszsony lánya. Részletek. 24.00 Hírek. Időjárás. 0.10 Idegen nyelvű vízjelző szolgálat.

3. MŰSOR: 8.55 Műsorismertetés. 8.57 A kiállítóterem programjából. 9.00 Wolfgang Amheiser operariákat énekel. 9.25 Kamarazene. 10.35 Klasszikus operettek. 11.00 Hírek. Időjárás. 11.30 Zenekari muzsika. 13.00 Hírek. Időjárás. 13.05 Műsorismertetés. 13.07 Glenn Gould zongorázik. 14.10 Stuart Mária. Részletek. 15.12 Károlyi Pál műveiből. 16.00 Gorkij: Artamonovok. 16.30 A hét zeneműve. 17.00 A Pix együttes felvételeiből. 17.30 A dalrodalom remekműveiből. 18.00 Reklám. 18.04 Új lemezeinkből. 19.00 Hírek. Időjárás. 19.05 A Fővárosi Tanács Kodály Zoltánról karát Andor Ilona vezényli. 19.35 Egységünkért! 19.40 Kapcsoljuk a Magyar Tudományos Akadémia kongresszusát. Kb. 20.25—20.45 Új város a Mátra alján: Pásztkó. Kb. 21.30 A Poptársasnya dalaiból. Kb. 22.20 Zenekari muzsika. Kb. 23.00 Szakszi Lakatos Béla dzsesszkompozícióiból. 23.30—23.33 Hírek. Időjárás.

NYIREGYHÁZA: 17.00 Hírek. Időjárás. 17.05 Hétnyit. Hétfői információs magazin. (Közben: Hallgatónk leveleire választ a jogász, dr. Orosz Gyula — Fészekrakás '83. Ríporter: Tarnavölgyi György.) 18.00—18.30 Eszaktisztántúli kronika. Lapszemle. Hírösszegegyítő. Műsorjelölés. (A nap szerkesztője: Agoston István.)

Közva

Minek tagadunk sokan s úgy nézünk a kora, mintha az Csáky szalmá. Vagyis: hozzá kéni, meg lehet demegyszer menyek nélkül van, létezik más is, a társadalmi amely bizony tart, ha netán éri mindannyi két. Igen, mire két, hiszen ut köztéri szobor lélek, épületét sőt tulajdonosa s jól felfogott hogy mindaz, a ket ma a ma vallunk, az utók számára be radjon. De tudjuk — csak úgy örízhetjük vinkait a jövő mára, ha sáfár javainkkal, ha vetjük morális képességünket érdekében.

Vannak pers pibb és általán nivalók. Hogy dákat elműtsön jelzőablakot, kéket szívesen szeresen rongá dal garázdák. I mélik ók a park kapuk bejárata ra kitett szemé se. Sőt, messze részkednek. Ille sabbra. Mostan dából Debrecen egy bérház lak kodnak, hogy e ről a másikra központi antem tőjt. Illetve s kodjunk: egysz lodják. S itt útjat nem ifj dákrol, meg heveskedésről Nem! Tudatos nitókról, akine szakismeret is szik Mert pé egyszer hial kezdhet egy na menyű téve Nem szerelheti ját egy szem hez, és még cs dísznek sem h ja. Feltelezhe hogy aki v ilyesmire ve előre megfont dékkel teszki. ugye már egés megítés. Es járás is, ha n megicsak ki „vállalkozók” hogy kiderül, rülhet, afelő kétsége senki itt hadd fig sünk a sokszo tudnak, az má tok.

A közvagyor kodni — s bá hely, mégis n jük — kinek, telessége. S ne kor, amikor m valová lett dás. Olyan erőteret kell nünk, amelybe ség eleve ki hangszlyozza e li álláspontját minden bizon fordul a kép „mienknek” olyan rangja az „enyémne nemcsak a óhajok miként nem a minden korlatában is.